

subscribed

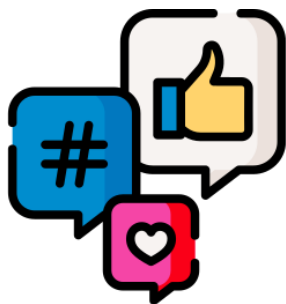
τα μέσα
κοινωνικής
δικτύωσης ως
εργαλείο
εκμάθησης

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Περιεχόμενα

1. Σχετικά με το πρόγραμμα Subscribed	2
2. Εύρος του booklet	3
3. Εισαγωγή στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης.....	4
4. Μέσα κοινωνικής δικτύωσης που θα χρησιμοποιηθούν στην τάξη	9
5. Γιατί να χρησιμοποιούμε μέσα κοινωνικής δικτύωσης για εκπαιδευτικούς σκοπούς...	14
6. Πώς να χρησιμοποιούμε τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης στην τάξη	26
7. Η ασφαλής χρήση των μέσων κοινωνικής δικτύωσης και τα δικαιώματα της ψηφιακής ιθαγένειας του πολίτη	40
8. Επίλογος.....	47
9. Πηγές	48

1. Σχετικά με το πρόγραμμα **Subscribed**

Το SubscribED είναι ένα πρόγραμμα που συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή μέσω του προγράμματος Erasmus+. Συγκεντρώνει έξι εταίρους από την Ευρώπη: YuzuPulse (Γαλλία), Arsakeio Gymnasium Patras (Ελλάδα), Euphoria Net Srl (Ιταλία), LogoPsyCom (Βέλγιο), Scoala Nicolae Iorga (Ρουμανία), και Narva Pähklimäe Gümnaasium (Εσθονία).

Αυτό το έργο στοχεύει να αναπτύξει περιεχόμενο για εκπαιδευτικούς σε σχολεία δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης που θέλουν να χρησιμοποιήσουν τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης στη διδακτική τους πρακτική για να αναπτύξουν τις κριτικές δεξιότητες και τις ικανότητες των μαθητών τους. Τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης μπορούν να προσφέρουν πολλά πλεονεκτήματα για τις διδακτικές πρακτικές καθώς προσφέρουν δωρεάν και προσβάσιμο περιεχόμενο σε όλους χωρίς σημαντικές επενδύσεις ή δαπανηρό εξοπλισμό. Οι δάσκαλοι και οι εκπαιδευτικοί μπορούν να χρησιμοποιήσουν το περιεχόμενό τους στην τάξη για να δημιουργήσουν ελκυστικά μαθήματα, να παρέχουν ένα πρόσθετο εργαλείο για τη μεταφορά της γνώσης και τη διατήρηση της και να προσελκύσουν τους μαθητές χάρη σε μια μορφή μέσων με τα οποία είναι εξοικειωμένοι.

Εκτός από αυτόν τον οδηγό, θα δημιουργήσουμε:

- Μια δυναμική βιβλιοθήκη περιεχομένου μέσων κοινωνικής δικτύωσης για χρήση στην τάξη,
- Ένα kit δημιουργού για εκπαιδευτικούς με τη μορφή ενότητας ηλεκτρονικής μάθησης,
- Μια σειρά από παιδαγωγικές ακολουθίες για την παροχή πρακτικών σεναρίων δραστηριότητας στην τάξη,
- 30 φύλλα ενημερωμένων διαδικτυακών πηγών και πρακτικών ασφάλειας,
- Έναν οδηγό υλοποίησης που συγκεντρώνει τις καλές πρακτικές των εταίρων.

Το πρόγραμμα αυτό ξεκίνησε τον Ιανουάριο του 2022 και θα διαρκέσει δύο χρόνια.

2. Εύρος του booklet

Ακόμα κι αν τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης μπορεί μερικές φορές να υποφέρουν από μια αρνητική εικόνα, βλέπουμε σε αυτά μεγάλες δυνατότητες και θέλουμε να αναδείξουμε τη δυνατότητα εφαρμογής τους για παιδαγωγικούς σκοπούς. Γνωρίζουμε ότι μπορεί να φαίνονται σαν απλές πλατφόρμες κοινωνικοποίησης και ψυχαγωγίας, σαν πλατφόρμες για καταστροφικές συμπεριφορές και να είναι εθιστικές ή χρονοβόρες. Ωστόσο, αυτή είναι μόνο μια πλευρά των μέσων κοινωνικής δικτύωσης που μπορούμε να αποφύγουμε αν μάθουμε πώς λειτουργούν και πώς να τα χρησιμοποιούμε.

Αυτός ακριβώς είναι ο στόχος αυτού του booklet, «Τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης ως εργαλείο μάθησης». Σκοπεύουμε να δείξουμε ότι τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης μπορούν επίσης να αποτελέσουν ένα σπουδαίο και πολύτιμο εργαλείο στη διδακτική διαδικασία στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση. Για παράδειγμα, τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης μπορούν να προωθήσουν τη συνεργασία στη διαδικασία μάθησης επιτρέποντας στους χρήστες να μοιράζονται με άλλους.

Ωστόσο, η παιδαγωγική χρήση αυτών των πλατφορμών έχει ξεφύγει σε μεγάλο βαθμό πέρα από τις χρήσεις της για κοινωνικοποίηση και ψυχαγωγία. Θέλουμε να δείξουμε την καινοτόμο και ενεργή προσέγγιση μάθησης που μπορούν να προσφέρουν τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης.

Επομένως, αυτό το booklet θα χρησιμεύσει ως αφετηρία για τους δασκάλους και τους εκπαιδευτικούς για να κατανοήσουν πώς τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης μπορούν να χρησιμοποιηθούν ως συμπλήρωμα στη μάθηση και όχι ως εμπόδιο σε αυτήν.

Περιλαμβάνει έναν ορισμό του τι είναι τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, μια εισαγωγή στη χρήση των μέσων κοινωνικής δικτύωσης ως εργαλείο μάθησης, τις δεξιότητες και τις γνώσεις που μπορούν να αποκτηθούν και να αναπτυχθούν χάρη σε αυτά τα εργαλεία και πώς να τα χρησιμοποιηθούν με όσο πιο ασφαλή τρόπο γίνεται. Ως αποτέλεσμα, το booklet θα περιλαμβάνει μαρτυρίες για τις τρέχουσες χρήσεις των μέσων κοινωνικής δικτύωσης στο σχολείο για να επεξηγήσει καλύτερα αυτές τις θεωρητικές εξηγήσεις.

Τέλος, με αυτό το booklet, ευχόμαστε οι εκπαιδευτικοί να ενισχύσουν τις γνώσεις και την αντίληψή τους για τη χρήση των μέσων κοινωνικής δικτύωσης ως παιδαγωγικό εργαλείο, να εξάψουν το ενδιαφέρον τους και να αυξήσουν την αυτοπεποίθησή τους στη δημιουργία περιεχομένου για να προσεγγίσουν τους μαθητές τους.

3. Εισαγωγή στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης

Η ιστορία των μέσων κοινωνικής δικτύωσης

Για να κατανοήσουμε πώς τα «μέσα» μετατρέπονται σε «μέσα κοινωνικής δικτύωσης», ας ξεκινήσουμε με έναν ορισμό των μέσων. Ο όρος μέσα περιλαμβάνει οποιοδήποτε κανάλι επικοινωνίας. Ως μέσα μπορούν να οριστούν οι έντυπες ή ψηφιακές εφημερίδες, ο κινηματογράφος, η διαφήμιση, το ραδιόφωνο και η τηλεόραση. Πράγματι, το «Μέσα / Media» προέρχεται από το λατινικό «medium», που σημαίνει «μέσο», επομένως η λέξη μέσα μπορεί να αναφέρεται σε όλα τα εργαλεία για να προσεγγίσουμε και να μιλήσουμε στις μάζες.

Με τα χρόνια, υπήρξε μια αλλαγή στον τρόπο και την κατεύθυνση της επικοινωνίας. Οι άνθρωποι έχουν αλλάξει, λόγω επίσης της παρέμβασης των μέσων μαζικής ενημέρωσης, και έχουν νέες ανάγκες, ειδικά αυτή της επικοινωνίας μεταξύ τους. Αυτή η αλλαγή έχει οριστεί ως «εποχή μετάδοσης VS διαδραστική εποχή» (Manning, J., 2014).

Η εποχή της μετάδοσης κυριαρχούνταν από μέσα όπως οι εφημερίδες και το ραδιόφωνο και χαρακτηριζόταν κυρίως από μονοκατευθυντική επικοινωνία. Τα μηνύματα δημιουργήθηκαν και παρήχθησαν από τους ιδιοκτήτες των καναλιών και οι άνθρωποι κατανάλωναν τέτοιες πληροφορίες. Ως αποτέλεσμα, η δυνατότητα ανατροφοδότησης ήταν περιορισμένη ή καθυστερούσε. Η αυξανόμενη ανάπτυξη του Διαδικτύου και η μετάβαση από το Web 1.0 - που περιορίζεται στη δημιουργία και τη διάδοση πληροφοριών - στο Web 2.0 έχει οδηγήσει στον πολλαπλασιασμό νέων διαδικτυακών ψηφιακών πλατφορμών (ιστολόγια, φόρουμ, συνομιλίες, κοινωνικά δίκτυα κ.λπ.). Αυτό, με τη σειρά του, άλλαξε ριζικά τον κόσμο της πληροφόρησης και της επικοινωνίας. Σήμερα είναι δυνατό να έχουμε υψηλά επίπεδα αλληλεπίδρασης μεταξύ ιστοτόπων και χρηστών, καθώς και την άμεση δημιουργία και διανομή περιεχομένου που δημιουργείται απευθείας από άτομα σε τεράστια δίκτυα χρηστών.

Με την άνοδο των ψηφιακών και κινητών τεχνολογιών, η διαδραστική εποχή άνθισε. Αυτή η εποχή περιλαμβάνει τη διανομή μηνυμάτων και πληροφοριών και τη δημιουργία περιεχομένου, την παροχή άμεσης ανατροφοδότησης από τους τελικούς παραλήπτες και την αλληλεπίδραση σε μεγάλη κλίμακα μεταξύ ατόμων παγκοσμίως.

Η ανταλλαγή πληροφοριών και επικοινωνίας έχει γίνει χαμηλού κόστους και προσβάσιμη. Τα μέσα έχουν αρχίσει να γίνονται μέσα κοινωνικής δικτύωσης, μια κοινότητα ανθρώπων που αλληλεπιδρούν και συμμετέχουν ενεργά στη δημιουργία περιεχομένου.

Ωστόσο, πότε συνέβη αυτό για πρώτη φορά;

Πολλοί άνθρωποι μπορεί να σκέφτονται το Facebook ή το MySpace, αλλά το πρώτο κοινωνικό δίκτυο που δημιουργήθηκε ποτέ ήταν το SixDegrees. Το 1996, ο Andrew Weinreich είχε την ιδέα μιας πλατφόρμας βασισμένης στο μοντέλο "web of contacts /ιστός επαφών". Διήρκεσε από το 1997 έως το 2000, πιθανότατα γιατί δεν υπήρχαν ακόμη οι προϋποθέσεις για να αναπτυχθούν τα κοινωνικά δίκτυα.

Το 2003, η επανάσταση έφτασε με το MySpace, το πρώτο κοινωνικό δίκτυο παγκοσμίως αναγνωρισμένο. Ήταν μια πλατφόρμα όπου οι άνθρωποι μπορούσαν να μοιραστούν μουσική και το 2006 ήταν ο ιστότοπος με τις περισσότερες επισκέψεις.

Από τότε, πολλές άλλες πλατφόρμες κοινωνικών μέσων έχουν γεννηθεί, και μερικές από αυτές εξακολουθούν να είναι πολύ δημοφιλείς στις μέρες μας: Facebook (2004), LinkedIn (δημιουργήθηκε το 2002 αλλά κυκλοφόρησε μαζικά το 2004), Youtube (2005), Twitter (2006), Instagram (2010), Snapchat (2011), μέχρι το πιο πρόσφατο TikTok (2016), και πόσες άλλες θα ακολουθήσουν.

Ορισμός των μέσων κοινωνικής δικτύωσης

Σύμφωνα με τον Manning (2014), τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης χρησιμοποιούνται συχνά για να αναφερθούν σε νέες μορφές μέσων που περιλαμβάνουν διαδραστική συμμετοχή. Ως αποτέλεσμα, το να είναι κάτι ψηφιακό μέσο δεν αρκεί για να είναι μέσο κοινωνικής δικτύωσης.

Τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης απαιτούν τουλάχιστον κάποια μορφή συμμετοχής. Δεν υπάρχουν χωρίς τη συμμετοχή των χρηστών. Το πνεύμα των μέσων κοινωνικής δικτύωσης παρέχει στους χρήστες πλατφόρμες για κοινή χρήση, συνεργασία, αλληλεπίδραση, ανταλλαγή και δημιουργία κοινοτήτων.

Το 2007, οι Boyd και Ellison πρότειναν έναν άλλο ελκυστικό και περιεκτικό ορισμό ενός ιστότοπου κοινωνικού δικτύου (social network site – SNS):

«Ορίζουμε τους ιστότοπους κοινωνικών δικτύων ως υπηρεσίες που βασίζονται στον ιστό που επιτρέπουν στα άτομα να:

(1) δημιουργήσουν ένα δημόσιο ή ημιδημόσιο προφίλ σε ένα οριοθετημένο σύστημα,

(2) δημιουργήσουν μια λίστα άλλων χρηστών με τους οποίους μοιράζονται μια σύνδεση και

(3) δουν και να μελετήσουν τη λίστα των συνδέσεών τους και εκείνων που έχουν γίνει από άλλους εντός του συστήματος." (Boyd and Ellison, 2007, p.211)."

Το 2013, οι Ellison και Boyd ενημέρωσαν στη συνέχεια τον ορισμό για να δώσουν έμφαση στο τρίτο σημείο, στον ρόλο του περιεχομένου που δημιουργείται από χρήστες, ώστε οι χρήστες να μπορούν να καταναλώνουν, να παράγουν ή να αλληλεπιδρούν με περιεχόμενο που δημιουργήθηκε από τις συνδέσεις τους στον ιστότοπο.

Αυτό το τελευταίο σημείο είναι πολύ κρίσιμο από εκπαιδευτική άποψη. Ας υποθέσουμε ότι οι χρήστες διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στη δημιουργία και τη δημιουργία περιεχομένου. Στη συνέχεια, οι δάσκαλοι μπορούν να διαδραματίσουν διπλό ρόλο: να είναι δημιουργοί περιεχομένου σύμφωνα με την τεχνογνωσία τους ή να εκπαιδεύουν τους μαθητές να συμπεριφέρονται σωστά στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης και να αξιοποιούν τα μέγιστα από αυτούς.

Τύποι μέσων κοινωνικής δικτύωσης

Έχουμε δει ότι όλα τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης έχουν έναν χαμηλότερο κοινό παρονομαστή: είναι ψηφιακά, φέρνουν κοντά ανθρώπους και τους αφήνουν να έχουν κάποια μορφή συμμετοχής και αλληλεπίδρασης.

Υπάρχουν διάφοροι τύποι μέσων κοινωνικής δικτύωσης:

- Τα **κοινωνικά δίκτυα** είναι πλατφόρμες όπου οι άνθρωποι, οι επιχειρήσεις και άλλοι οργανισμοί μπορούν να επικοινωνούν και να έρχονται σε επαφή. Τέτοια παραδείγματα είναι το Facebook, το LinkedIn, και το Twitter.
- Οι **ιστότοποι για κριτικές** είναι πλατφόρμες όπου οι καταναλωτές μπορούν να παρέχουν σχόλια για προϊόντα, υπηρεσίες και εμπειρίες. Τέτοια παραδείγματα είναι το TripAdvisor και το Yelp.
- Οι **ιστότοποι κοινής χρήσης και φιλοξενίας πολυμέσων** είναι πλατφόρμες για τη μεταφόρτωση εικόνων και βίντεο διαφορετικού μήκους και μορφών. Παραδείγματα ιστότοπων αφιερωμένων σε εικόνες είναι το Flickr, το Pinterest, το Instagram και το

Snapchat (ακόμα κι αν το Instagram και το Snapchat βρίσκονται κάπου στη μέση, καθώς επιτρέπουν επίσης τη μεταφόρτωση βίντεο). Το Youtube είναι ένας από τους πιο διάσημους ιστότοπους φιλοξενίας βίντεο και ένας άλλος όλο και πιο γνωστός είναι ο TikTok.

- Τα **ιστολόγια κοινότητας** είναι πλατφόρμες που φιλοξενούν ιστολόγια που δημιουργούνται από τους χρήστες. Παραδείγματα περιλαμβάνουν το Medium και το Tumblr.
- Οι **ιστότοποι συζήτησης** είναι πλατφόρμες που φιλοξενούν φόρουμ και συζητήσεις. Συζητήσεις και αντιπαραθέσεις συμβαίνουν επίσης σε άλλα κοινωνικά δίκτυα όπως το Facebook ή το Twitter, αλλά τέτοιοι ιστότοποι είναι πλήρως αφιερωμένοι στην πυροδότηση συνομιλιών. Τέτοια παραδείγματα είναι το Reddit, το Quora και το Digg.

Λειτουργίες των μέσων κοινωνικής δικτύωσης

Δεδομένου ότι υπάρχουν διαφορετικοί τύποι μέσων κοινωνικής δικτύωσης, μπορούν να αναπτύξουν διαφορετικές λειτουργίες και διαφορετικά πεδία:

- **Συνδέουν τους ανθρώπους:** τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης επιτρέπουν στους ανθρώπους να έρχονται σε επαφή μεταξύ τους και δημιουργούν κοινότητες που μοιράζονται τις ίδιες αξίες, ενδιαφέροντα, πληροφορίες και περιεχόμενο.
- **Δημιουργούν χώρους επικοινωνίας:** τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης προσφέρουν διαδικτυακούς χώρους για συζητήσεις, συζητήσεις και ανταλλαγές. Τέτοιοι χώροι μπορεί να είναι δημόσιοι ή ιδιωτικοί. Μπορούν να είναι εξαιρετικές πηγές πληροφοριών.
- **Ξεπερνούν τους γεωγραφικούς περιορισμούς:** τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης φέρνουν τους ανθρώπους σε επαφή ανεξάρτητα από την τοποθεσία τους στον κόσμο. Κάνουν την επικοινωνία να συμβαίνει παντού, με ανθρώπους που ενδεχομένως δεν θα είχαν συναντήσει ποτέ.
- **Λόγοι εργασίας:** στις μέρες μας, οι εταιρείες και οι επιχειρήσεις χρησιμοποιούν τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης κυρίως για να επικοινωνήσουν με πιθανούς υπαλλήλους ή πελάτες και να δημιουργήσουν την εικόνα τους.
- **Εκπαιδευτικοί σκοποί:** τελευταίο αλλά όχι λιγότερο σημαντικό, τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης μπορούν να διαδραματίσουν ρόλο στην εκπαίδευση, από την άποψη της παροχής ενημερωτικού περιεχομένου και χώρου επικοινωνίας με τους μαθητές και μεταξύ τους.

4. Μέσα κοινωνικής δικτύωσης που θα χρησιμοποιηθούν στην τάξη

Πιστεύουμε ότι τα στατιστικά στοιχεία για τη δημογραφία των ατόμων που χρησιμοποιούν τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, μαζί με ακαδημαϊκές μελέτες και έρευνες, μπορεί να μας οδηγήσουν στην επιλογή των πιο κοινών μέσων κοινωνικής δικτύωσης που θα χρησιμοποιηθούν στην τάξη.

Σύμφωνα με την Έκθεση Παγκόσμιας Επισκόπησης Digital 2022 που εκπονείται κάθε χρόνο από την We Are Social και την Hootsuite, τον Ιανουάριο του 2022, 4,62 δισεκατομμύρια άνθρωποι στον κόσμο χρησιμοποίησαν τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, που αντιπροσωπεύουν το 58,4% του παγκόσμιου πληθυσμού, ξοδεύοντας σε αυτά έναν μέσο ημερήσιο χρόνο 2 ωρών και 27 λεπτών.

Είναι ενδιαφέρον ότι το 93,4% των συνολικών χρηστών του Διαδικτύου είναι χρήστες μέσων κοινωνικής δικτύωσης.

Άλλα σημαντικά στοιχεία που κυκλοφόρησαν είναι τα ακόλουθα:

Οι πιο χρησιμοποιημένες πλατφόρμες κοινωνικής δικτύωσης στον κόσμο
(αριθμοί σε εκατομμύρια)

	2,910
	2,562
	2,000
	1,478
	1,263
	1,000

Χρόνος που αφιερώθηκε σε εφαρμογές κοινωνικής δικτύωσης

	23.7 ώρες/ανά μήνα
	19.6 ώρες/ανά μήνα
	19.6 ώρες/ανά μήνα
	18.6 ώρες/ανά μήνα
	11.2 ώρες/ανά μήνα
	5.1 ώρες/ανά μήνα

Πηγή: Digital 2022 Global Overview Report

 subscribed

Είναι ενδιαφέρον να αναλύσουμε τέτοια δεδομένα με βάση την ηλικιακή κατανομή των ατόμων που χρησιμοποιούν ορισμένες από αυτές τις πλατφόρμες:

- Οι χρήστες του Instagram και του Tiktok είναι κυρίως 16-34 ετών.
- Το Facebook είναι πιο συνηθισμένο για άτομα ηλικίας 25-54 ετών.

Πολλές μελέτες επιβεβαιώνουν την φυγή των εφήβων από το Facebook σε πλατφόρμες όπως το TikTok και το Snapchat.

Σε γενικές γραμμές, μπορούμε να πούμε ότι τα άτομα ηλικίας 13-18 ετών είναι πιο πρόθυμα να χρησιμοποιούν το TikTok, το Snapchat και όλες τις νέες τάσεις, ενώ οι ενήλικες προτιμούν τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης όπως το Facebook και το Twitter.

Ας υποθέσουμε ότι συνδυάζουμε αυτά τα ευρήματα με έρευνα που δείχνει τα πλεονεκτήματα της χρήσης των μέσων κοινωνικής δικτύωσης στην τάξη και το εκπαιδευτικό τους πεδίο. Σε αυτήν την περίπτωση, βλέπουμε ότι τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης που συμβουλεύονται περισσότερο αυτή τη στιγμή θα ήταν το Facebook, το Instagram, το Youtube και το Twitter.

Προκειμένου να βρούμε μια απάντηση στο ποια είναι τα «μέσα κοινωνικής δικτύωσης που θα χρησιμοποιηθούν στις τάξεις», πιστεύουμε ότι οι εκπαιδευτικοί θα πρέπει να βρουν έναν συμβιβασμό μεταξύ των προσωπικών τους προτιμήσεων, των συμφερόντων των μαθητών και των νέων αναδυόμενων τάσεων εκπαιδευτικής μικρομάθησης που συνδέονται με τις νέες τεχνολογίες. Πρόσφατες μελέτες επιβεβαίωσαν ότι ένα σύντομο περιεχόμενο μπορεί να αυξήσει τη διατήρηση πληροφοριών κατά 20% (Giurgiu, 2017), γι' αυτό πλατφόρμες όπως το TikTok, το Instagram, το Youtube μπορούν να υποστηρίξουν τη μαθησιακή διαδικασία των μαθητών.

Το Facebook, το Instagram, το Youtube και το Twitter έχουν τεράστιες δυνατότητες όσον αφορά τη διδασκαλία και τη μάθηση, αλλά το ίδιο μπορεί να ειπωθεί για το TikTok, για παράδειγμα. Ως αποτέλεσμα, πολλά εκπαιδευτικά κανάλια και συγγραφείς αναπτύσσονται σε αυτά τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης.

Επιπλέον, είναι σημαντικό να γίνει διάκριση μεταξύ της χρήσης των μέσων κοινωνικής δικτύωσης για προσωπική και επαγγελματική εμβέλεια και της εκπαιδευτικής χρήσης τους σε μια τάξη για την αλληλεπίδραση με τους μαθητές. Ένα παράδειγμα μπορεί να είναι το LinkedIn: είναι το πιο ισχυρό μέσο κοινωνικής δικτύωσης για άτομα που αναζητούν

εργασία και δικτύωση που σχετίζεται με την ανάπτυξη επαγγελματικής σταδιοδρομίας. Μπορεί να είναι μια πηγή πληροφοριών, οι μαθητές πρέπει να γνωρίζουν ότι υπάρχει, αλλά μπορεί να μην είναι η πιο εύκολη χρήση ως εκπαιδευτική πηγή για την τάξη. Σύμφωνα με μια διαδικτυακή έρευνα του 2019 που πραγματοποιήθηκε από την ομάδα μάρκετινγκ MDR, από τους 732 δασκάλους στις ΗΠΑ, το 80% είπε ότι βρίσκει πόρους για την τάξη στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, το 57% για να παραμείνει στην κορυφή των τάσεων και των ειδήσεων, το 54% για να συνδεθεί με άλλους εκπαιδευτικούς, το 53% για να βρει εκπλώσεις και προσφορές δασκάλων, το 38% για να παρακολουθήσει εταιρείες και οργανισμούς εκπαίδευσης και το 33% για να συμμετάσχει σε μια διαδικτυακή κοινότητα. Το Facebook και το Twitter συμβαδίζουν πολύ με αυτές τις διαδικτυακές δραστηριότητες. Ως αποτέλεσμα όλων αυτών των σκέψεων, θα επικεντρωθούμε σε αυτά τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, τα οποία:

- είναι σχετικά τόσο για μαθητές όσο και για καθηγητές,
- αναγνωρίζεται από την ακαδημαϊκή έρευνα ότι έχουν μεγάλες εκπαιδευτικές δυνατότητες,
- φιλοξενούν εκπαιδευτικά κανάλια και συγγραφείς,
- είναι σημαντικά από την άποψη της δημιουργίας δικτύων και εκπαιδευτικών κοινοτήτων.

Λαμβάνοντας υπόψη αυτά τα δεδομένα, στο τρέχον booklet, θα επικεντρωθούμε στα ακόλουθα μέσα κοινωνικής δικτύωσης:

Σύντομο ιστορικό των επιλεγμένων μέσων κοινωνικής δικτύωσης

2004

Δημιουργήθηκε από τον Mark Zuckerberg και μια ομάδα συναδέλφων του Πανεπιστημίου του Χάρβαρντ με το όνομα Facebook. Τώρα ονομάζεται Meta και επιτρέπει στους 2,80 δισεκατομμύρια εγγεγραμμένους χρήστες του να έρχονται σε επαφή, να μοιράζονται διαφορετικά περιεχόμενα και να συμμετέχουν σε ομάδες και κοινότητες.

2005

Η διαδικτυακή πλατφόρμα βίντεο χρηματοδοτήθηκε από τους Steve Chen, Jawed Karim και Chad Hurley και αγοράστηκε το 2006 από την Google. Σε παγκόσμιο επίπεδο, φτάνει τα 2 δισεκατομμύρια χρήστες.

2006

Το Twitter δημιουργήθηκε από τους Jack Dorsey, Noah Glass, Biz Stone και Evan Williams. Το κοινωνικό δίκτυο microblogging, με το tweet των μόνο 280 χαρακτήρων, έχει 396,5 εκατομμύρια χρήστες.

2010

Δημιουργήθηκε από τον Kevin Systrom και τον Mike Krieger, στη συνέχεια αγοράστηκε από το Facebook/Meta. Επιτρέπει σε 2 δισεκατομμύρια χρήστες να ανεβάζουν βίντεο, φωτογραφίες, ιστορίες και να συνομιλούν μεταξύ τους.

2016

Το TikTok δημιουργήθηκε από την κινεζική ByteDance μετά τη συγχώνευση διαφορετικών επιχειριών (msusical.ly 2014 και live.ly 2016). Επιτρέπει στους 1 δισεκατομμύριο χρήστες του να ανεβάζουν βίντεο μεγίστης διάρκειας 10 λεπτών. Τα βίντεο στο TikTok έχουν τη δύναμη να γίνουν πολύ viral.

Εκπαιδευτικές δυνατότητες και εύρος

FACEBOOK

Χώρος συνεργασίας και επικοινωνίας, προώθησης του Ιδρύματος ή ενός έργου, δικτύωσης

YOUTUBE

Μάθηση μέσω βίντεο, δημιουργία και επεξεργασία βίντεο, εκπαιδευτικά κανάλια

TWITTER

Αλληλεπίδραση με την πραγματική ζωή, ενημερωμένες πληροφορίες, εκπαιδευτικές συνομιλίες

INSTAGRAM

Αλληλεπίδραση με τους μαθητές, πυροδοτεί την δημιουργικότητά τους, προωθεί το Ίδρυμα

TIKTOK

Αλληλεπίδραση με μαθητές, εκπαιδευτικά κανάλια και βίντεο

subscribed

5. Γιατί να χρησιμοποιούμε μέσα κοινωνικής δικτύωσης για εκπαιδευτικούς σκοπούς

Εισαγωγή

Σήμερα, τα περισσότερα παιδιά και νέοι έχουν συνεχή και καθημερινή πρόσβαση στο Διαδίκτυο και κατά συνέπεια στα κοινωνικά δίκτυα

Το 2019, μια έρευνα της Eurostat στην Ευρώπη έδειξε ότι η πιο κοινή δραστηριότητα στο Διαδίκτυο για περίπου το 85% των μαθητών είναι η χρήση των μέσων κοινωνικής δικτύωσης.

Η Eurostat σημείωσε επίσης ότι, μεταξύ 2019 και 2021, το 34% των νέων παρακολούθησε διαδικτυακό μάθημα (δηλαδή 2,6 φορές περισσότερο από νωρίτερα). Αυτός ο αριθμός σχετίζεται με τη χρήση του Διαδικτύου ως παιδαγωγικού εργαλείου.

Επιπλέον, το 2021, το 71% των νέων Ευρωπαίων αναφέρεται ότι έχει αποκτήσει βασικές ψηφιακές δεξιότητες.

Όπως αναφέρθηκε παραπάνω και υποστηρίζεται από μια μελέτη που διεξήχθη από ερευνητές εκπαιδευτικής τεχνολογίας στο Πανεπιστήμιο της Μινεσότα, σχεδόν όλοι οι ερωτηθέντες ηλικίας 16 έως 18 ετών χρησιμοποιούν το Διαδίκτυο και οτιδήποτε το συνοδεύει, συμπεριλαμβανομένης της κοινωνικής δικτύωσης. Όταν ρωτήθηκαν, «ποιος είναι ο κύριος λόγος που χρησιμοποιείτε τα κοινωνικά δίκτυα;» οι περισσότεροι έφηβοι απάντησαν, «για να αποκτήσουν και να αναπτύξουν τεχνικές δεξιότητες που χρειάζονται σήμερα». Σε δεύτερο χρόνο, χρησιμοποιούνται επίσης πολύ για δημιουργικότητα, το άνοιγμα σε νέα πράγματα, σε άλλους πολιτισμούς και σκέψεις, σε διαφορετικές απόψεις.

Το σχολικό περιβάλλον δεν μπορεί πλέον να αρνηθεί αυτήν την καθημερινή παρουσία στις ζωές των νέων και, σύμφωνα με τη Stephanie Tardif, δασκάλα σε πολλά Καναδικά σχολεία, αυτή η πραγματικότητα φέρνει μαζί της δύο ριζικά διαφορετικούς τρόπους σκέψης μεταξύ των ειδικών της εκπαίδευσης:

- Από τη μία πλευρά, ορισμένοι ειδικοί στην εκπαίδευση βλέπουν τα κοινωνικά δίκτυα ως «μια πηγή απόσπασης της προσοχής που θα πρέπει να περιοριστεί ή να αφαιρεθεί εντελώς από το μαθησιακό περιβάλλον».
- Από την άλλη πλευρά, άλλοι τα βλέπουν ως «ένα προοδευτικό και περιεκτικό εργαλείο που θα επέτρεπε στους εκπαιδευτικούς να επωφεληθούν από ένα δυναμικά πολύ αποτελεσματικό εκπαιδευτικό εργαλείο».

Η προσέγγιση του booklet μας εστιάζει σε αυτόν τον δεύτερο τρόπο σκέψης, καθώς υπονοεί ότι αυτά τα κοινωνικά δίκτυα, όταν χρησιμοποιούνται με καθοδήγηση, μπορούν να είναι πολύ αποτελεσματικά στη μάθηση.

Λόγοι για τη χρήση των μέσων κοινωνικής δικτύωσης στην τάξη

1) Η χρήση εκπαιδευτικών πλατφορμών ή μέσων κοινωνικής δικτύωσης στην τάξη επιτρέπει μεγαλύτερη αφοσίωση

Η χρήση των κοινωνικών δικτύων εντός του σχολείου επιτρέπει την καλύτερη συνεργασία, προωθεί την έκφραση, την ομιλία και την ανταλλαγή και συμβάλλει στη γεφύρωση του ψηφιακού χάσματος μεταξύ διαφορετικών κοινωνικών καταβολών. Επιπλέον, στο άρθρο τους «Η εφαρμογή των νέων μέσων στην τάξη», η Ελίζα Δεληγιάννη και η Δήμητρα Δημητρακοπούλου (καθηγήτριες του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης) επισημαίνουν και ένα άλλο πλεονέκτημα της χρήσης τους σε σχολικό περιβάλλον: «Τα τεχνικά και επικοινωνιακά χαρακτηριστικά των μέσων κοινωνικής δικτύωσης και των εργαλείων Web 2.0 προσφέρουν στους μαθητές και τους εκπαιδευτικούς την ευκαιρία να συμμετέχουν σε συνεργατικές διαδικασίες μάθησης».

Η χρήση αυτών των εργαλείων στην τάξη έχει δείξει τρία γεγονότα:

1. Αναφέρθηκε ευρέως μια αύξηση στα κίνητρά τους.
2. Ανέπτυξαν την ικανότητά τους να εργάζονται σε ομάδες.
3. Καθώς το έκαναν, οι μαθητές ανέπτυξαν μια αίσθηση «ένταξης» και «κοινότητας», και αυτή η πτυχή της κοινότητας οδηγεί αναπόφευκτα σε μεγαλύτερη συμμετοχή και δέσμευση μέσω της ομαδικής εργασίας.

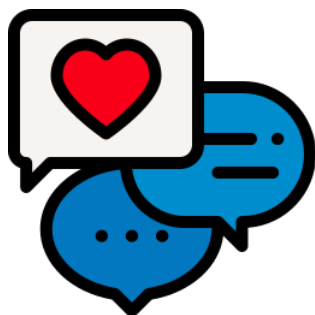
Η χρήση τους στην τάξη έδειξε επίσης ότι όταν ζητούν από τους μαθητές να χρησιμοποιήσουν αυτά τα κοινωνικά δίκτυα για δημιουργικούς σκοπούς, τείνουν να ενδιαφέρονται αρκετά για το περιβάλλον τους. Για παράδειγμα, αν ζητήσουν να δημιουργήσουν ένα βίντεο για την καθημερινότητά τους, οι μαθητές θα δώσουν μεγαλύτερη προσοχή στη γειτονιά τους, τους γείτονες τους και όλα τα «απλά» πράγματα γύρω τους.

Επιπλέον, ένα άλλο πλεονέκτημα των μέσων κοινωνικής δικτύωσης, ανάλογα με το εργαλείο που χρησιμοποιείται, είναι ότι οι μαθητές μπορούν να έχουν πρόσβαση στο υλικό οπουδήποτε και ανά πάσα στιγμή με σύνδεση στο Διαδίκτυο, επιτρέποντάς τους να προχωρήσουν σε ορισμένα θέματα με τον δικό τους ρυθμό.

Από μια εντελώς διαφορετική οπτική γωνία, η χρήση των κοινωνικών δικτύων ως παιδαγωγικού εργαλείου συνεπάγεται με υψηλότερο ποσοστό δέσμευσης από την πλευρά των μαθητών και των γονέων. Εάν οι δάσκαλοι και οι μαθητές τα χρησιμοποιούν ως μέσο μάθησης, επικοινωνίας και ανταλλαγής, ως χώρο δημιουργικότητας, οι γονείς μπορούν να τα χρησιμοποιήσουν ως μέσο επικοινωνίας και ανταλλαγής

Από την άλλη πλευρά, οι γονείς μπορούν να χρησιμοποιήσουν αυτά τα εργαλεία για να εμπλακούν στη σχολική ζωή των παιδιών τους από μακριά και να ενδιαφερθούν, αν θέλουν, για αυτό που κάνουν στην τάξη: για μαθήματα που διδάσκονται, για θέματα που καλύπτονται, για παράδειγμα.

Είναι ένας γρήγορος, εύκολος και βολικός τρόπος για να εμπλακούν οι γονείς στη σχολική ζωή των παιδιών τους και, με αυτόν τον τρόπο, να τους επιτρέψετε να ασχοληθούν μαζί της από απόσταση.

2) Η χρήση των μέσων κοινωνικής δικτύωσης, γενικά, επιτρέπει την ανάπτυξη δεξιοτήτων ψηφιακών και ΤΠΕ (τεχνολογία πληροφοριών και επικοινωνιών) του 21ου αιώνα

Εκτός από τις εκπαιδευτικές και ψυχαγωγικές πτυχές της χρήσης των κοινωνικών δικτύων στην τάξη, η χρήση τους βοηθά επίσης στην ανάπτυξη άλλων τεχνολογικών και μη δεξιοτήτων που απαιτούνται στην καθημερινή ζωή για μαθητές και δασκάλους.

Πρώτον, η αναζήτηση πληροφοριών σε αυτές τις πλατφόρμες επιτρέπει σε δάσκαλους και εκπαιδευτικούς να διαφοροποιήσουν, να επεκτείνουν και να εμπλουτίσουν το περιεχόμενο διευρύνοντας το φάσμα των πηγών τους. Ωστόσο, προσέξτε να ψάξετε βαθιά στους διάφορους ιστότοπους, πλατφόρμες ή εφαρμογές, καθώς οι πιο «διάσημες» έχουν συχνά το μονοπώλιο στην πρώτη σελίδα, ενώ άλλες, μερικές φορές πιο σχετικές, βρίσκονται στις ακόλουθες σελίδες αναζήτησης. Δεύτερον, βοηθά στην ανάπτυξη ενός κριτικού και επιλεκτικού νου που στοχεύει να αναλύσει το σχετικό περιεχόμενο σύμφωνα με διάφορα κριτήρια και να καθορίσει εάν αξίζει να διατηρηθεί ή όχι, εάν οι πληροφορίες που προσφέρει είναι σωστές, κατανοητές και αξιοποιήσιμες. Φυσικά, υπάρχουν τόσα κριτήρια επιλογής όσες και οι αναζητήσεις. Εάν, για παράδειγμα, η αναζήτηση αφορά πολιτικές πληροφορίες, είναι σαφές ότι οι πληροφορίες που θα βρεθούν σε μια αξιόπιστη εφημερίδα θα είναι πιο σχετικές από αυτές που βρίσκονται στο Facebook ή αλλού, αν δεν έχουμε την πηγή.

Από μια πιο κοινωνική σκοπιά, χάρη σε αυτά τα «διαδραστικά» εργαλεία, οι μαθητές μαθαίνουν να επικοινωνούν διαφορετικά και, εάν χρειάζεται, να επαναδιατυπώνουν αυτά που λένε για να γίνουν κατανοητά. Επιπλέον, τέτοια εργαλεία τους επιτρέπουν να έχουν πλούσιες ανταλλαγές και σχετική ανατροφοδότηση σχετικά με τη μάθησή τους.

Η εκμάθηση μιας νέας γλώσσας στο Διαδίκτυο είναι ένα συγκεκριμένο παράδειγμα απόκτησης επικοινωνίας και, σε αυτό το πλαίσιο, διαπολιτισμικών ικανοτήτων. Πράγματι, η διαδικτυακή συνεργασία ενθαρρύνει τους μαθητές που μπορεί να προέρχονται από όλο τον κόσμο (σε αντίθεση με τη συνεργασία πρόσωπο με πρόσωπο, η οποία αναπόφευκτα περιορίζει τους ορίζοντες των μαθητών) να δράσουν και να αλληλεπιδράσουν μαζί για την επίτευξη ενός κοινού στόχου. Επιτρέπει στους ανθρώπους που μιλούν διαφορετικές γλώσσες να επικοινωνούν με τρόπο που επιτρέπει σε όλους να καταλαβαίνουν ο ένας τον

άλλον κατάλληλα. Δημιουργεί επίσης εικονικές κοινότητες και, ως εκ τούτου, δέσμευση προς τους εμπλεκόμενους ανθρώπους και τη συνέπεια της εκμάθησης γλωσσών. Από τεχνολογικής άποψης, η καθηγήτρια Christine Greenhow (αναπληρώτρια καθηγήτρια στο πρόγραμμα Εκπαιδευτικής Ψυχολογίας και Εκπαιδευτικής Τεχνολογίας στο College of Education στο Michigan State University) είχε ενδιαφέροντα αποτελέσματα ως η κύρια ερευνήτρια μιας έρευνας στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης ως εκπαιδευτικά εργαλεία που πραγματοποιήθηκε στο Μινεσότα το 2008.

Εξηγεί ότι μέσω αυτών των κοινοτικών δικτύων, οι έφηβοι αναπτύσσουν αρκετές τεχνολογικές και ψηφιακές δεξιότητες που πρέπει να αποκτήσουν στον 21ο αιώνα: ανέβασμα, επεξεργασία και τροποποίηση περιεχομένου.

«Τώρα που γνωρίζουμε τις δεξιότητες που αποκτούν οι μαθητές στο Διαδίκτυο, πρέπει να τους ενθαρρύνουμε και να τους βοηθήσουμε να τις αναπτύξουν», είπε η καθηγήτρια Greenhow. Πράγματι, οι μαθητές δεν γνωρίζουν πάντα ότι τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης υποστηρίζουν την ανάπτυξη αυτών των δεξιοτήτων, οι οποίες μπορεί να είναι πολύτιμες στο σχολείο, στον επαγγελματικό κόσμο και στην επαγγελματική ζωή.

Με άλλα λόγια, η ενσωμάτωση της δημιουργίας περιεχομένου μέσω κοινωνικών δικτύων ως μέρος ενός μαθήματος επιτρέπει στον εκπαιδευτικό και στους μαθητές να αναπτύξουν δημιουργικές και τεχνολογικές δεξιότητες μέσω αυτών των εργαλείων ιστού.

3) Η χρήση εκπαιδευτικών πλατφορμών ή μέσων κοινωνικής δικτύωσης στην τάξη ευνοεί την ένταξη

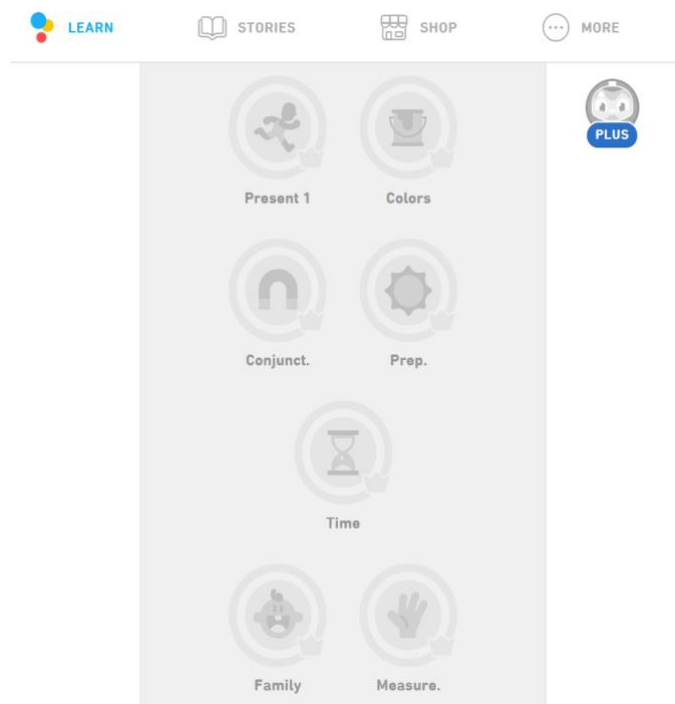
Πέρα από τα οφέλη που προσφέρουν στα άτομα, τα κοινωνικά δίκτυα είναι επίσης πολύ ωφέλιμα σε εκπαιδευτικό επίπεδο, ακόμα κι αν η χρήση τους στις τάξεις δεν έχει γίνει ακόμη ομόφωνα αποδεκτή. Για τους πιο δύσπιστους, υπάρχει ωστόσο ένα κραυγαλέο παράδειγμα της εκπαιδευτικής τους προστιθέμενης αξίας: οι εφαρμογές εκμάθησης ξένων γλωσσών. Αυτές οι πλατφόρμες είναι κοινωνικά δίκτυα καθώς περιέχουν τη δημιουργία προφίλ, την ευκαιρία να συνομιλήσετε, να κάνετε ερωτήσεις και να δημιουργήσετε συνδέσεις με άλλους χρήστες.

Για παράδειγμα, μεταξύ άλλων, το Duolingo (μια πολύ γνωστή εφαρμογή που προορίζεται για εκμάθηση γλωσσών) είναι μια εφαρμογή κοινωνικής μάθησης που χρησιμοποιείται παιδαγωγικά στην τάξη.

Ωστόσο, η χρήση των κοινωνικών δικτύων στα σχολεία έχει πολλά άλλα πλεονεκτήματα. Ένα από αυτά, σύμφωνα με τον Michel Arnaud στο άρθρο του "Apprendre par les reseaux sociaux, qu'est-ce qui change ?" («Μάθηση μέσω των social media, τι αλλάζει;»), είναι η μείωση του ψηφιακού χάσματος μεταξύ διαφορετικών κοινωνικών υποβάθρων. Το να επιτρέπεται σε όλους τους νέους να έχουν πρόσβαση σε αυτά τα εργαλεία στο σχολείο τους παρέχει δωρεάν και ισότιμη πρόσβαση σε ψηφιακές πληροφορίες και εκπαιδευτικά εργαλεία. Με άλλα λόγια, η παροχή πρόσβασης στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης και στα ψηφιακά εργαλεία σε μαθητές με διαφορετικό υπόβαθρο παρέχει ίσες ευκαιρίες.

Όσον αφορά τη συμπερίληψη, αυτή η μέθοδος διδασκαλίας είναι επίσης σημαντική. Πράγματι, το γεγονός ότι το μεγαλύτερο μέρος του υλικού παρουσιάζεται σε μορφή βίντεο, μιλώντας με όρους μαθησιακών διαταραχών, είναι ένα σημαντικό σημάδι ένταξης καθώς, τις περισσότερες φορές, η ανάγνωση και η γραφή είναι εργασίες κουραστικές να γίνουν.

Για τους λόγους που αναφέρθηκαν στο προηγούμενο κεφάλαιο, τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, όπως το YouTube, το Instagram και το TikTok, μπορούν να αποτελέσουν αποτελεσματικά εκπαιδευτικά εργαλεία για να διδάξουν στους μαθητές με αυτές τις δυσκολίες το σχολικό μάθημα με πιο σαφή και οπτικό τρόπο. Από την άλλη, χάρη στην απλότητα της διάταξης, ορισμένες από αυτές τις εφαρμογές έχουν. Ένα συγκεκριμένο παράδειγμα θα ήταν η διάταξη της εφαρμογής Duolingo: λευκό φόντο, μαύρη και κλασική γραφή, απλές προτάσεις και δυνατότητα ακρόασης. Τόσες πολλές δυνατότητες καθιστούν

την εφαρμογή όσο το δυνατόν να μην αποκλείει κανέναν από τους περισσότερους μαθητές.

Which one of these is "the boy"?

 il ragazzo 1	 l'uomo 2	 la ragazza 3
---	---	---

SKIP

CHECK

Write this in English

  lo sono un ragazzo.

Type in English

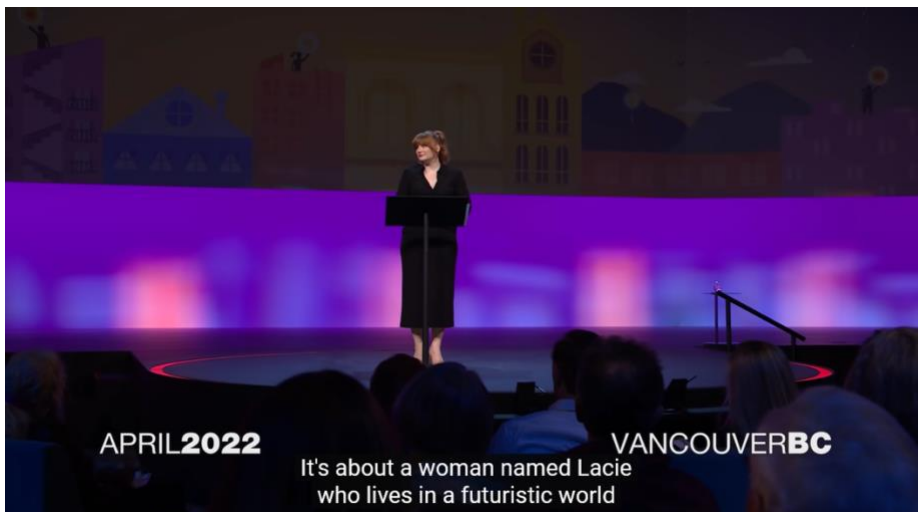
Ως δάσκαλος, η δημιουργία παιδαγωγικών βίντεο χωρίς αποκλεισμούς μπορεί να ακούγεται πρόκληση.

Ωστόσο, υπάρχουν αρκετοί κανόνες που μπορούν να βοηθήσουν στην επιτυχία της εργασίας.

Πρώτον, είναι σημαντικό να λάβετε υπόψη τη συμπερίληψη από την αρχή γράφοντας ένα σενάριο που πηγαίνει κατευθείαν στο θέμα και η παροχή οπτικής υποστήριξης σε αυτό μπορεί να είναι σχετική.

Δεύτερον, για καλή οπτική υποστήριξη, είναι προτιμότερο να προτιμάτε ένα λευκό ή σκούρο φόντο και τη χρήση της πίσω κάμερας για ένα βίντεο καλής ανάλυσης.

Τρίτον, ο καλύτερος τρόπος για να κάνετε το βίντεο προσβάσιμο σε άτομα που είναι κωφά ή βαρήκοα είναι να δημιουργήσετε υπότιτλους (και ηχητική περιγραφή).

Η σημασία της εξοικείωσης των εκπαιδευτικών και των μαθητών με τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης

Τα κοινωνικά δίκτυα έχουν τουλάχιστον τρεις ενδιαφέρουσες διαστάσεις από εκπαιδευτική άποψη:

- Μια τεχνολογική διάσταση: απόκτηση νέων δεξιοτήτων που απαιτούνται στην καθημερινή ζωή.
- Μια παραστατική διάσταση: απόκτηση νέας γνώσης και «σχετική» ταξινόμηση των πληροφοριών που παρουσιάζονται.
- Μια κοινωνική διάσταση: απόκτηση επικοινωνιακών δεξιοτήτων και προσαρμογή του λόγου στο περιβάλλον.

Είναι απαραίτητο να γνωρίζουμε τον θετικό αντίκτυπο των κοινωνικών δικτύων στο σχολικό περιβάλλον γιατί, είτε το θέλουμε είτε όχι, αυτά τα εργαλεία έχουν γίνει αναπόσπαστο μέρος της καθημερινότητας των νέων. Αυτός είναι ο λόγος που η χρήση τους ως παιδαγωγικά εργαλεία γίνεται σχεδόν απαραίτητη. Διαφορετικά, υπάρχει κίνδυνος να δημιουργηθεί χάσμα μεταξύ του καθηγητή και του μαθητή, ο οποίος θα γίνει πιο ικανός τεχνολογικά από τον δεύτερο.

Ορισμένοι δάσκαλοι χρησιμοποιούν ήδη τα κοινωνικά δίκτυα ως παιδαγωγικό εργαλείο για μικρότερο ή μεγαλύτερο χρονικό διάστημα. Για αυτούς τους δασκάλους, είναι σημαντικό να θυμούνται ότι πολλοί μαθητές είναι ήδη μπροστά από αυτούς. Στο μέλλον, μπορεί να δεχτούν να μνηθούν από τους μαθητές τους.

Άλλοι δάσκαλοι, από την άλλη, δεν χρησιμοποιούν καθόλου την κοινωνική δικτύωση στις τάξεις τους. Αυτή η μέθοδος μάθησης δεν είναι ακόμα μέρος της ρουτίνας όλων. Αυτοί οι δάσκαλοι θα πρέπει να λαμβάνουν εκπαίδευση σχετικά με αυτά τα εργαλεία πριν τα χρησιμοποιήσουν στην τάξη. Διαφορετικά, οι εκπαιδευτικοί είναι πιθανό να βρουν τη χρήση τους περίπλοκη, ειδικά όταν δεν έχουν καθημερινή χρήση ή πλήρη κατανόηση των εφαρμογών.

Όταν οι εκπαιδευτικοί αρχίσουν να εμβαθύνουν τις γνώσεις τους στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, θα πρέπει να γνωρίζουν ότι όσο περισσότερο αναπτύσσουν τις δεξιότητές

τους, τόσο πιο δύσκολο γίνεται να αγνοήσουν τη μάζα των πληροφοριών που συναντούν. Ωστόσο, ταυτόχρονα, γίνεται ευκολότερο να έχουμε μόνο επιφανειακή γνώση των εργαλείων που μελετώνται.

Πράγματι, θα είναι πιο αποτελεσματικό να εξοικειωθείτε εκατό τοις εκατό με ένα ή δύο κοινωνικά δίκτυα αντί να μάθετε να χρησιμοποιείτε μια ντουζίνα "επιφανειακά". Η "τέλεια" γνώση ενός μόνο εργαλείου θα επιτρέψει τη χρήση όλων των πτυχών του πολύ πιο αποτελεσματικά.

Μόλις οι εκπαιδευτικοί αποκτήσουν καλή κατανόηση των διαφορετικών εφαρμογών, προκύπτουν ορισμένα οργανωτικά ερωτήματα:

- Ποιες είναι οι καλύτερες χρήσεις των κοινωνικών δικτύων ως μαθησιακών εργαλείων;
- Πώς να προσαρμοστεί καλύτερα το ψηφιακό περιβάλλον μιας τάξης ώστε να συμπεριλάβει την κοινωνική δικτύωση ως μέρος ενός μαθήματος;
- Πώς μπορούν οι μαθητές να διακρίνουν τις καλές από τις κακές πληροφορίες για να τις χρησιμοποιήσουν και να τις μοιραστούν κατάλληλα;

Όσον αφορά τα οφέλη για τους εκπαιδευτικούς, η κοινωνική δικτύωση επιτρέπει επίσης στους εκπαιδευτικούς να διαφοροποιούν τις μεθόδους παράδοσης περιεχομένου και αξιολόγησης. Είναι επίσης ένας πολύ καλός τρόπος για να συνδεθούν με άλλους δασκάλους παγκοσμίως και, ως εκ τούτου, να επικοινωνήσουν με τους συναδέλφους τους στο διαδίκτυο για να λάβουν περισσότερα σχόλια, σχόλια, απόψεις, συμβουλές και πρότυπα.

Όσον αφορά τα οφέλη για τους μαθητές, η χρήση των κοινωνικών δικτύων τους επιτρέπει να αναπτύξουν επικοινωνία και βασικές δεξιότητες ζωής χρησιμοποιώντας απλά και προσβάσιμα εργαλεία. Είναι επίσης μια ευκαιρία για αυτούς να μάθουν να παρακολουθούν πληροφορίες και να αναπτύξουν συνεργατική νοημοσύνη πληροφοριών.

Πέρα από την εκπαιδευτική πτυχή των κοινωνικών δικτύων ως παιδαγωγικών εργαλείων, επιτρέπουν επίσης τη δημιουργία μιας σχεδόν προνομιακής σχέσης μεταξύ των δασκάλων και των μαθητών τους λόγω της εγγύτητας που μπορούν να προσφέρουν. Η χρήση των κοινωνικών δικτύων για συζήτηση με έναν μαθητή μειώνει την αυστηρότητα της δομής του σχολείου και επιτρέπει στον δάσκαλο να αναλάβει έναν επιπλέον ρόλο από αυτόν του μαθητή: έναν ρόλο βοηθού.

Ένα παράδειγμα του τρόπου με τον οποίο χρησιμοποιούνται τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης για εκπαιδευτικούς σκοπούς, σύμφωνα με μια έρευνα «αναλύοντας τις προσωπικές και επαγγελματικές χρήσεις που αναφέρθηκαν από νέους δασκάλους που αναφέρθηκαν από νέους δασκάλους» που διεξήχθη στη Γαλλία το 2018 στο Πανεπιστήμιο του Μπορντό, είναι:

- Η χρήση των ψηφιακών μέσων ως εργαλείο εκπαίδευσης για τους μαθητές είναι ελλιπής.
- Η κατακτημένη χρήση των ψηφιακών κοινωνικών δικτύων επιτρέπει τη δημιουργία διαφορετικού ενδιαφέροντος για αυτά με την έννοια ότι μπορούν να γίνουν κάτι περισσότερο από πλατφόρμες στις οποίες οι μαθητές «απλά χαζεύουν». Μπορούν να γίνουν πλατφόρμες μέσω των οποίων μπορούν να αναζητήσουν ενδιαφέρον και σχετικό περιεχόμενο.
- Η δυσπιστία, η ανασφάλεια και οι κίνδυνοι που αντικατοπτρίζονται στα ψηφιακά κοινωνικά δίκτυα αποτελούν πραγματική τροχοπέδη για τη χρήση τους σε εκπαιδευτικά περιβάλλοντα.
- Αντίθετα, οι παιχνιδιάρικες και διασκεδαστικές πτυχές των κοινωνικών δικτύων έρχονται σε αντίθεση με τη σοβαρότητα του σχολικού περιβάλλοντος.

Ιδέες για υλοποίηση

Στα επόμενα κεφάλαια θα ανακαλύψουμε πρακτικά παραδείγματα για το πώς να χρησιμοποιείτε τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης στην τάξη.

Γενικότερα, μπορείτε να έχετε κατά νου τους 8 κύριους λόγους και τα οφέλη από τη χρήση των κοινωνικών δικτύων ως εργαλείο διδασκαλίας στην τάξη:

- Αυξάνουν τα **κίνητρα** των μαθητών ενώ βρίσκονται στην τάξη
- Ικανότητα **ομαδικής εργασίας**
- Έχουν ένα **ευρύτερο φάσμα πόρων**
- Ανάπτυξη βασικών **τεχνολογικών δεξιοτήτων του 21ου αιώνα**
- Ανάπτυξη της **αίσθησης της δημιουργικότητας**
- Ανάπτυξη **κριτικού και επιλεκτικού νου**
- Ανάπτυξη **δεξιοτήτων ψηφιακής επικοινωνίας**
- Ανάπτυξη της **αίσθησης της κοινότητας**

6. Πώς να χρησιμοποιούμε τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης στην τάξη

Αυτή η ενότητα θα περιγράψει πώς το **Facebook**, το **Youtube**, το **Instagram**, το **Twitter** και το **Tiktok** μπορούν να ενσωματωθούν κατά τη διάρκεια των μαθημάτων ή να χρησιμοποιηθούν για την ανάπτυξη εργασιών και δραστηριοτήτων των μαθητών.

Κατά την ανάγνωση αυτής της ενότητας, λάβετε υπόψη ότι:

- η επιλογή των μέσων κοινωνικής δικτύωσης που θα χρησιμοποιηθούν στην τάξη σας εξαρτάται από διαφορετικούς παράγοντες (τύπος μαθήματος, θέμα, ηλικία μαθητών, εκπαιδευτικός στόχος, διαθέσιμες συσκευές κ.λπ.),
- δεν πρόκειται να δημιουργήσουμε λεπτομερή μαθήματα σχετικά με τη χρήση των επιλεγμένων μέσων κοινωνικής δικτύωσης, καθώς υπάρχει άφθονο υλικό στο διαδίκτυο, αλλά θα επισημάνουμε τις κύριες λειτουργίες που μπορούν να είναι χρήσιμες στις τάξεις,
- είναι πιθανό τις επόμενες εβδομάδες, μήνες και χρόνια να εμφανιστούν περισσότερα μέσα κοινωνικής δικτύωσης και νέα εκπαιδευτικά πεδία να είναι σχετικά. Μπορείτε πάντα να εμπνευστείτε από τα παρακάτω παραδείγματα και να μεταφέρετε τη γνώση σε νέα μέσα κοινωνικής δικτύωσης,

Θα περιγράψουμε μια λίστα με όλους τους κύριους πιθανούς εκπαιδευτικούς ρόλους των επιλεγμένων μέσων κοινωνικής δικτύωσης και θα διερευνήσουμε από παιδαγωγική άποψη εκπαιδευτικές εμπειρίες που προηγουμένως δεν ήταν εφικτές. Κάθε μέσο κοινωνικής δικτύωσης μπορεί να προσφέρει μια διαφορετική εμπειρία μάθησης, αλλά υπάρχουν ορισμένα προκαταρκτικά κοινά βήματα για τα περισσότερα μέσα κοινωνικής δικτύωσης.

- εσείς και οι μαθητές σας θα πρέπει να δημιουργήσετε έναν λογαριασμό. Σε ορισμένες περιπτώσεις, η εγγραφή απαιτεί email. Αυτό σημαίνει ότι οι μαθητές σας πρέπει να έχουν ένα. Η εξαίρεση είναι το Youtube όπου μπορείτε να αναζητήσετε βίντεο χωρίς λογαριασμό – θα τον χρειαστείτε για να χρησιμοποιήσετε τις πρόσθετες υπηρεσίες του.
- οι εγγραφές στα περισσότερα μέσα κοινωνικής δικτύωσης είναι ανοιχτές σε άτομα ηλικίας 13 ετών και άνω, αλλά ορισμένες δικαιοδοσίες μπορεί να έχουν διαφορετικά όρια ηλικίας.

- πρέπει να ρυθμίσετε το απόρρητό σας και να εξατομικεύσετε το προφίλ σας, παρέχοντας τις πληροφορίες που σκοπεύετε να δημοσιοποιήσετε.
- συνήθως ξεκινάτε να δημιουργείτε το δίκτυό σας, να γίνεστε φίλοι ή να ακολουθείτε άτομα ή οργανισμούς.

FACEBOOK

Οι κύριες δραστηριότητες που μπορείτε να πραγματοποιήσετε στο Facebook είναι:

- **Δημοσίευση:** οι χρήστες μπορούν να μοιράζονται μόνο κείμενα ή κείμενα σε συνδυασμό με βίντεο και εικόνες στο λογαριασμό τους (σύμφωνα με τις ρυθμίσεις απορρήτου, τέτοιες αναρτήσεις μπορούν να είναι ορατές μόνο σε φίλους ή στο ευρύ κοινό) ή σε ομάδες.
- **Αντίδραση και σχόλιο σε αναρτήσεις:** οι χρήστες μπορούν να μοιραστούν τα σχόλιά τους για αναρτήσεις προσθέτοντας ένα emoji (μια εικόνα που αντιπροσωπεύει ένα συναίσθημα όπως ένα χαμόγελο, μια καρδιά, ένα πρόσωπο που κλαίει κ.λπ.) ή αφήνοντας ένα σχόλιο.

- **Δημιουργία ή συμμετοχή σε ομάδες (groups):** οι ομάδες είναι κοινότητες που αποτελούνται από διάφορα μέλη που δεν είναι απαραίτητα φίλοι στο Facebook και μπορεί να αποφασίσουν να αλληλεπιδράσουν μόνο στην ομάδα. Οι ομάδες μπορεί να είναι ιδιωτικές, μυστικές ή δημόσιες σύμφωνα με τις ρυθμίσεις απορρήτου. Τα μέλη των ομάδων μπορούν να μοιράζονται αναρτήσεις και να αφήνουν σχόλια. Συνήθως, οι διαχειριστές της σελίδας είναι επίσης συντονιστές και διαχειρίζονται πώς να συμπεριφέρονται στην ομάδα.
- **Δημιουργήστε ή ακολουθήστε σελίδες:** οι σελίδες είναι σαν προθήκες οργανισμών, εταιρειών και δημοσίων προσώπων. Οι χρήστες μπορούν να ακολουθούν σελίδες και να αλληλεπιδρούν μαζί τους μέσω αντιδράσεων και σχολίων χωρίς να χρειάζεται να γίνουν φίλοι με κανέναν. Οι σελίδες είναι ψηφιακά μέρη για την εμφάνιση δραστηριοτήτων και αγαθών, αλλά όχι μέρη για τη δημιουργία κοινοτήτων όπως σε ομάδες, για παράδειγμα.

- **Ανταλλαγή μηνυμάτων:** Το Facebook Messenger είναι η ιδιωτική συνομιλία που παρέχεται από το Facebook, όπου μεμονωμένα άτομα ή ομάδες ατόμων μπορούν να αλληλεπιδρούν και να γράφουν προσωπικά μηνύματα. Είναι επίσης δυνατή η πραγματοποίηση βιντεοκλήσεων.
- **Μεταφόρτωση ιστοριών:** οι χρήστες μπορούν να ανεβάζουν προσωρινά βίντεο ή φωτογραφίες για έως και 15 δευτερόλεπτα, διάρκειας 24 ωρών και στη συνέχεια εξαφανίζονται, τα οποία ονομάζονται "ιστορίες".
- **Ζωντανή μετάδοση (livestream):** μπορείτε να μεταδώσετε ζωντανή ροή στη Σελίδα, την ομάδα, το προφίλ ή το συμβάν σας μέσω της εφαρμογής Facebook στην κινητή συσκευή σας ή χρησιμοποιώντας μια κάμερα και λογισμικό ροής.

Η εκπαιδευτική χρήση του Facebook

- **Δημιουργήστε μια ομάδα για την τάξη σας:** οι ομάδες μπορούν να είναι ένα περιβάλλον διαδικτυακής επικοινωνίας για εσάς και τους μαθητές σας. Υπάρχουν τουλάχιστον δύο πλεονεκτήματα που σχετίζονται με τις ομάδες. Πρώτον, δεν χρειάζεται να είστε φίλοι στο Facebook με τα μέλη της ίδιας ομάδας. Δεύτερον, μπορείτε να κάνετε το απόρρητο της ομάδας ιδιωτικό ώστε να αποφεύγετε το περιεχόμενο να είναι ορατό δημόσια ή ακόμα και μυστικό αν δεν θέλετε να ενημερώνετε τους άλλους για το ποια είναι τα μέλη. Οι ομάδες μπορούν να χρησιμοποιηθούν για να πυροδοτήσουν συζήτηση και ντιμπέιτ, για να αναθέσετε εργασίες για το σπίτι, να μοιραστείτε εικόνες δραστηριοτήτων της τάξης, να μοιραστείτε πληροφορίες και μηνύματα με την τάξη σας. Μπορείτε επίσης να δημιουργήσετε αναρτήσεις με δημοσκοπήσεις ή να μοιραστείτε υλικά και πηγές μέσω συνδέσμων ή βίντεο. Δεν μπορείτε να μοιραστείτε έγγραφα όπως PDF στις ομάδες. Οι ομάδες του Facebook χρησιμοποιούνται επίσης για να μοιράσουν περιεχόμενο και να προωθήσουν δραστηριότητες στο πλαίσιο της ανεστραμμένης τάξης (Su Y-S and Lai C-F, 2021).
- **Δημιουργήστε ομάδες στο messenger :** σε περίπτωση που χρειάζεται να μοιραστείτε έγγραφα PDF, αυτό είναι δυνατό στις συνομιλίες που δημιουργούνται με το messenger. Αυτές οι συνομιλίες μπορούν επίσης να χρησιμοποιηθούν για να στείλουν μηνύματα.

- **Δημιουργήστε μία σελίδα για το σχολείο σας, την τάξη σας ή τα προγράμματά σας:** σε περίπτωση που θέλετε να παρουσιάσετε δημόσια την δραστηριότητα της τάξης σας, του σχολείου σας ή οποιουδήποτε προγράμματος, εθνικού ή διεθνούς, μπορείτε να δημιουργήσετε μία σελίδα. Η σελίδα είναι δημόσια, οπότε το πεδίο της είναι πολύ διαφορετικό από την ομάδα. Η σελίδα έχει στόχο να δείξει στην τοπική σας κοινότητα και στους γονείς, για παράδειγμα, τις διαφορετικές δραστηριότητες που υλοποιείτε. Οι μαθητές μπορούν να σας βοηθήσουν δημιουργώντας περιεχόμενο και αναρτήσεις.
- **Κάντε διεθνείς διασυνδέσεις:** από την άλλη πλευρά, υπάρχουν πολλές ομάδες αφιερωμένες σε ομάδες Εράσμιους ή ομάδες διεθνής ανταλλαγής στις οποίες μπορείτε να γίνετε μέλος για λόγους δικτύωσης. Αφετέρου, μπορείτε επίσης να δημιουργήσετε ομάδες που αποτελούνται από μαθητές που προέρχονται από διαφορετικές τάξεις και χώρες, για να τους επιτρέψετε να συνομιλήσουν και να αλληλεπιδράσουν.
- **Προσκαλέστε τους μαθητές σας να ακολουθήσουν σελίδες και/ή να γίνουν μέλη σχετικών ομάδων:** οι μαθητές μπορούν να πάρουν μέρος σε εκπαιδευτικές ομάδες σε συναφή θέματα.
- **Δημιουργήστε διαδικτυακές και δια ζώσης εκδηλώσεις:** μπορείτε να προωθήσετε τις εκδηλώσεις σας, τόσο τις διαδικτυακές όσο και τις δια ζώσης, δημιουργώντας εκδηλώσεις στο Facebook. Μπορείτε να καλέσετε τους μαθητές σας, οικογένειες και άλλους συναδέλφους να παρευρεθούν.

YOUTUBE

Ο πρώτος τρόπος να χρησιμοποιήσετε το Youtube είναι να πάτε στον κύριο ιστότοπο και να αρχίσετε να **ψάχνετε για βίντεο**.

Πολλοί συγγραφείς και δημιουργοί βίντεο οργανώνουν τα βίντεό τους σε **θεματικά κανάλια**, και εσείς μπορείτε ελεύθερα να πλοηγηθείτε ανάμεσά τους.

Είναι ευρέως αποδεκτό ότι τα βίντεο γίνονται όλο και περισσότερο διαδεδομένα στη μάθηση. Οι μαθητές χρησιμοποιούν εκπαιδευτικά βίντεο ως ένα εργαλείο για να μάθουν τα πάντα. Πολλά θέματα είναι περισσότερο προσβάσιμα και κατανοητά χάρη στα εκπαιδευτικά βίντεο. Επιπρόσθετα, μελέτες έχουν δείξει ότι τα σύντομα βίντεο αφήνουν περιθώριο για περισσότερο αποτελεσματική επεξεργασία και ανάκληση μνήμης.

Αν επιθυμείτε να ανεβάσετε τα βίντεό σας, θα πρέπει να δημιουργήσετε ένα **κανάλι** στο **Youtube**. Κάθε Youtube κανάλι έχει το δικό του **Youtube στούντιο** όπου μπορείτε να κάνετε βίντεο μοντάζ και να προσθέτετε υπότιτλους.

Η εκπαιδευτική χρήση του Youtube

- **Δημιουργήστε το δικό σας Youtube κανάλι:** με τον google λογαριασμό και το κανάλι σας, μπορείτε να ανεβάσετε και να επεξεργαστείτε βίντεο στο Youtube Στούντιο. Τα βίντεο είναι συναρπαστικά σαν εργαλεία μάθησης, μπορούν να τεθούν ως εργασία για το σπίτι, ως οδηγίες, ως μαθήματα που είναι να ετοιμαστούν για ανεστραμμένες τάξεις. Τα βίντεο μπορούν να μοιραστούν σαν σύνδεσμος, να ενσωματωθούν σε ένα blog ή έναν ιστότοπο, ή άλλα μέσα κοινωνικής δικτύωσης. Μπορείτε επίσης να δημιουργήσετε πολλά Youtube κανάλια σύμφωνα με διαφορετικά θέματα.
- **Εκμεταλλευτείτε τα πολυάριθμα υπάρχοντα youtube κανάλια:** μπορείτε επίσης να ανακαλύψετε πολλές ήδη υπάρχουσες καλές εκπαιδευτικές πηγές, διαθέσιμες σε πολλές γλώσσες, με υπότιτλους, και σχετικά με πολλά διαφορετικά μαθήματα. Επιπλέον, υπάρχει πλούτος επαγγελματικών εκπαιδευτικών βίντεο για να μάθετε κάθε είδους ιστότοπο.
- **Συνδυάστε το Youtube με άλλο λογισμικό:** το Youtube έχει πολλές ενσωματώσεις σε άλλες ιστοσελίδες. Ένα παράδειγμα θα μπορούσε να είναι το Edpuzzle: αυτή η ιστοσελίδα επιτρέπει στους χρήστες να χρησιμοποιούν Youtube βίντεο και να κάνουν κουίζ πάνω σε αυτά ή να δημιουργούν διαδραστικές δραστηριότητες.
- **Αναπτύξτε την δημιουργία και επεξεργασία βίντεο και τις ψηφιακές δεξιότητες των μαθητών σας:** μπορείτε να προσθέσετε τους μαθητές σας ως συντελεστές στο Youtube κανάλι σας. Μπορείτε να τους εκχωρίσετε διαφορετικά είδη δικαιωμάτων και εξουσίας μέσα από το Youtube στούντιό σας. Θα μπορούσαν να σας υποστηρίξουν στην επεξεργασία βίντεο, την προσθήκη υπότιτλων, ή το ανέβασμα νέων πηγών.

INSTAGRAM

Οι κύριες δραστηριότητες που μπορείτε να πραγματοποιήσετε στο Instagram είναι:

- **Δημοσίευση:** οι χρήστες μπορούν να μοιραστούν βίντεο και εικόνες συνδυασμένα με κάποια κείμενα. Το Instagram είναι ένα πολύ οπτικό μέσο κοινωνικής δικτύωσης. Συνίσταται ιδιαίτερα να χρησιμοποιείτε hashtags (μία λέξη ή φράση της οποίας προηγείται η δίσωση (#), που χρησιμοποιείται στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης για να αναγνωρίσετε ψηφιακό περιεχόμενο σε ένα συγκεκριμένο θέμα) ώστε να εμφανίζονται στην αναζήτηση που αναφέρεται σε σχετικά θέματα.
- **Αντίδραση και σχολιασμός αναρτήσεων:** οι χρήστες μπορούν να μοιράζονται τα συναισθήματα, την εκτίμηση και τις σκέψεις τους σε αναρτήσεις προσθέτοντας ένα «Μου αρέσει» οπτικοποιημένο σαν μία καρδιά, ή αφήνοντας ένα σχόλιο.
- **Ανταλλαγή μηνυμάτων:** το Instagram παρέχει στους χρήστες ιδιωτική συνομιλία, όπου άτομα ή ομάδες μπορούν να αλληλεπιδρούν. Είναι επίσης δυνατό να κάνετε βιντεοκλήσεις.
- **Ανέβασμα ιστοριών:** όσον αφορά το Facebook, τα άτομα μπορούν να ανεβάζουν προσωρινά βίντεο ή εικόνες που διαρκούν 24 ώρες μέχρι τα 15 δευτερόλεπτα και μετά εξαφανίζονται. Στο Instagram, είναι πολύ διαδεδομένες και εκπροσωπούν έναν τέλειο τρόπο να κινήσει κανείς το ενδιαφέρον των ακολούθων.
- **Ζωντανή μετάδοση:** μπορείτε να ξεκινήσετε μία ζωντανή μετάδοση για να συνδεθείτε με τους ακόλουθούς σας σε πραγματικό χρόνο.

Η εκπαιδευτική χρήση του Instagram

- **Ακολουθήστε εκπαιδευτικούς λογαριασμούς:** πολλοί λογαριασμοί παραδίδουν μίνι-μαθήματα και περιεχόμενο, τα οποία είναι συνήθως πολύ ενδιαφέροντα και διασκεδαστικά για τους χρήστες. Πολλοί καθηγητές, για παράδειγμα, βρίσκουν διασκεδαστικούς τρόπους για να περάσουν μηνύματα και συμβουλές για την εκμάθηση ξένων γλωσσών.
- **Αφήγηση μέσω Instagram:** μπορείτε να αφήσετε τους μαθητές σας να δημιουργήσουν λογαριασμούς, καθώς και ψεύτικους λογαριασμούς που αναπαριστούν καλλιτέχνες, συγγραφείς ή ιστορικά πρόσωπα, και να καλλιεργήσετε την δημιουργικότητα και την κριτική τους σκέψη μέσα από την αφήγηση, και το ανέβασμα εικόνων και βίντεο .
- **Δημιουργήστε έναν λογαριασμό για την τάξη ή το σχολείο σας:** το Instagram μπορεί να αποτελέσει έναν χώρο για να παρουσιάσετε την δραστηριότητα του σχολείου και/ή την τάξη σας. Οι μαθητές μπορούν να συμμετέχουν στην δημιουργία δημοσιεύσεων, εικόνων και βίντεο .
- **Δημιουργήστε εκστρατείες και δοκιμασίες** (Stojanović, Danijela and Bogdanović, Zorica and Despotović-Zrakić, Marijana and Naumović, Tamara and Radenković, Miloš, 2019): μέσα από τον λογαριασμό σας ή με τον λογαριασμό του σχολείου/της τάξης, μπορείτε να ξεκινήσετε εκστρατείες και δοκιμασίες για τους μαθητές σας χρησιμοποιώντας κάποια hashtags. Με αυτόν τον τρόπο, μπορείτε να τους εμπλέξετε και να τους κάνετε να συνεισφέρουν χρησιμοποιώντας το προτεινόμενο hashtag.

TWITTER

Οι κύριες δραστηριότητες που μπορείτε να πραγματοποιήσετε στο Twitter είναι:

- **Δημοσίευση:** μπορείτε να κάνετε δημοσιεύσεις/tweets με ανώτατο όριο 280 χαρακτήρες συνοδευόμενες από εικόνες ή βίντεο. Για να είναι η δημοσίευσή σας ορατή σε σχετική συζήτηση, πρέπει να συμπεριλάβετε στο κείμενό σας τα σχετικά hashtags. Ακόμη και αν το hashtag, όπως περιγράφηκε πιο πάνω, χρησιμοποιείται σχεδόν σε όλα τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, είναι εξαιρετικά σημαντικό στο Twitter. Οι χρήστες πρέπει να τα χρησιμοποιούν και να αναγνωρίζουν τα πιο συναφή ώστε να παρεμβαίνουν σε συνομιλίες ή να παραμένουν ενήμεροι για τα τελευταία νέα. Το Twitter έχει μία ενότητα «Εξερευνήστε #» στις «Τάσεις» που σχετίζεται με τα περισσότερο χρησιμοποιημένα hashtags.
- **Αναδημοσίευση (Retweet):** αν θέλετε να υποστηρίξετε ένα tweet, ή αν θέλετε να το προωθήσετε και να το κάνετε περισσότερο ορατό, μπορείτε να αναδημοσιεύσετε (retweet) μία δημοσίευση που έγινε από κάποιους άλλους λογαριασμούς. Με αυτόν τον τρόπο, το tweet θα εμφανίζεται στον λογαριασμό σας και θα είναι επίσης ορατό από τους ακόλουθούς σας.
- **Αναφορά:** όταν γράφετε ένα Tweet, μπορείτε να αναφέρετε κάποιον άλλο λογαριασμό για να τον κάνετε tag και να τον συμπεριλάβετε στη συζήτησή σας.
- **Αντίδραση και σχολιασμός tweets:** οι χρήστες μπορούν να μοιράζονται τα συναισθήματά τους, την εκτίμηση και τις σκέψεις τους στις δημοσιεύσεις προσθέτοντας ένα «Μου αρέσει» οπτικοποιημένο σαν μία καρδιά, ή αφήνοντας ένα σχόλιο.
- **Ανταλλαγή μηνυμάτων:** το Twitter παρέχει στους χρήστες ιδιωτική συνομιλία, όπου άτομα ή ομάδες μπορούν να αλληλεπιδρούν.
- **Δημιουργία ζωντανών βίντεο:** μπορείτε να κάνετε ζωντανή μετάδοση στο Twitter, και το βίντεο θα εμφανίζεται σαν tweet.

Αυτό το σύμβολο είναι η αναφορά

#ErasmusApp είναι το hashtag

Αυτό το σύμβολο είναι το retweet

Τα σχόλια και το "Μου αρέσει" (καρδιά) είναι οι πιθανές αντιδράσεις στο tweet

Η εκπαιδευτική χρήση του Twitter

- **Το να είσαστε συνεχώς ενημερωμένοι και συνδεδεμένοι με τον πραγματικό κόσμο:** το Twitter παρέχει σε πραγματικό χρόνο ενημερώσεις από όλο τον κόσμο. Μπορεί να γίνει μία εξαιρετική πηγή πληροφοριών, ειδικά αν θέλετε οι μαθητές σας να έχουν επίγνωση του τι συμβαίνει στην κοινωνία. Αν θέλετε να πάτε στην ενότητα hashtag «Τάσεις», θα βρείτε τα πιο συζητημένα θέματα των τελευταίων ημερών στην χώρα σας.
- **Ανακαλύψτε και πάρτε μέρος σε εκπαιδευτικές συνομιλίες:** οι εκπαιδευτικές συνομιλίες στο Twitter είναι βοηθητικές για την δημιουργία ενός επαγγελματικού μαθησιακού δικτύου. Κάτω από ένα συγκεκριμένο hashtag, θα βρείτε ανθρώπους που συναντούνται διαδικτυακά από όλο τον κόσμο σε μία καθορισμένη μέρα και ώρα και σχολιάζουν και μιλούν σχετικά με ένα συγκεκριμένο θέμα. Μπορείτε να βρείτε σε αυτόν τον σύνδεσμο μία λίστα με εκπαιδευτικές συνομιλίες μαζί με την ημέρα και ώρα: Τα 50 Καλύτερα Twitter Hashtags της Εκπαίδευσης – Με τις Ώρες Συνάντησης! (teachthought.com). Παρακαλώ λάβετε υπόψιν σας τις διαφορετικές ζώνες ώρας και το γεγονός ότι αυτές οι ώρες μπορεί να αλλάξουν με την πάροδο του χρόνου.
- **Διδάξτε την ψηφιακή ιθαγένεια του πολίτη:** η χρήση μίας υπηρεσίας μέσω κοινωνικής δικτύωσης όπως το Twitter με τους μαθητές μπορεί επίσης να παρέχει μία δυνατότητα να προβάλλετε πολύτιμες δεξιότητες και τάσεις σχετικά με την ψηφιακή ιθαγένεια του πολίτη και την εκπαίδευση στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης (Rheingold, 2010). Η χρήση του Twitter με τους μαθητές σας μπορεί να παρουσιάζεται ως η ευκαιρία να τους διδάξετε πως πρέπει να συμπεριφέρονται στο διαδίκτυο και πώς να κατασκευάσουν την ψηφιακή τους ταυτότητα.
- **Εμπλέξτε τους μαθητές:** ένα άλλο άρθρο (Nickolas A. Jordan, 2013) δείχνει ότι το Twitter μπορεί να χρησιμοποιηθεί για να κάνει ομάδες μαθητών να ενδιαφερθούν για τις διαλέξεις. Για παράδειγμα, μπορείτε να τους ζητήσετε να συμμετάσχουν σε ένα ντιμπέιτ χρησιμοποιώντας ένα hashtag ή να αντιδράσουν σε κάποια tweets για να έχουν άμεση ανατροφοδότηση.

TIKΤΟΚ

Το TikTok είναι ιδιαίτερα γνωστό ως μία πλατφόρμα διαμοιρασμού βίντεο. Οι κύριες δραστηριότητες που μπορείτε να πραγματοποιήσετε στο TikTok είναι να:

- **Ανεβάσετε βίντεο:** μόνο βίντεο που κυμαίνονται από 15 δευτερόλεπτα έως 3 λεπτά μπορούν να δημοσιευτούν στο TikTok . Πρόσφατα έχει ανακοινωθεί ότι πολύ σύντομα η διάρκεια θα είναι 10 λεπτά. Τα βίντεο συνήθως συνδυάζονται με κάποιο κείμενο και hashtags.
- **Ακολουθήστε λογαριασμούς:** μπορείτε να ακολουθείτε τους πιο ενδιαφέροντες λογαριασμούς για εσάς. Κατά αυτόν τον τρόπο, η τροφοδοσία σας θα εμπλουτιστεί με βίντεο ανεβασμένα από άτομα που θεωρείτε συναφή.
- **Κάνετε σχόλια και like:** μπορείτε να αφήσετε σχόλια και like μέσω της καρδιάς στα βίντεο που δημοσιεύονται.
- **Πάρατε μέρος σε δοκιμασίες:** οι Tiktokers ξεκινούν δοκιμασίες, π.χ. καλούν τα άτομα να κάνουν κάποια ενέργεια και να την καταγράψουν μέσω ενός TikTok βίντεο. Κατά κανόνα, αυτές οι δοκιμασίες προέρχονται από viral TikTok βίντεο, συνήθως περιλαμβάνουν ένα τραγούδι, μία χορευτική κίνηση, μία φράση από ταινία, κτλ.
- **Ανταλλάξατε μηνύματα:** το TikTok παρέχει στους χρήστες ιδιωτική συνομιλία .
- **Δημιουργήσατε ζωντανά βίντεο:** μπορείτε να συνδέεστε ζωντανά στο TikTok και να μεταδίδετε σε πραγματικό χρόνο.

Η εκπαιδευτική χρήση του TikTok

Το εκπαιδευτικό πεδίο εφαρμογής του TikTok χρειάζεται μία σύντομη εισαγωγή. Από την οπτική της έρευνας/μελέτης, το TikTok είναι το μέσο κοινωνικής δικτύωσης που έχει εξερευνηθεί λιγότερο σχετικά με τον εκπαιδευτικό του ρόλο. Παρ'όλα αυτά, είναι ήδη δυνατό να προβλέψουμε τις δυνατότητές του σε σχέση με την διδασκαλία και τη μάθηση. Επιπλέον, είναι πιθανώς το μέσο κοινωνικής δικτύωσης που οι έφηβοι αγαπούν τώρα περισσότερο. Κατά συνέπεια, η ένταξή του στην τάξη μπορεί να αποτελέσει έναν τρόπο να εμπλακούν και να κινητοποιηθούν οι μαθητές.

- **Ακολουθήστε εκπαιδευτικούς λογαριασμούς:** πολλοί λογαριασμοί παραδίδουν ενδιαφέρον περιεχόμενο μέσα από ελκυστικά βίντεο. Μπορείτε επίσης να σκεφτείτε να ενσωματώσετε τέτοια βίντεο στα μαθήματά σας ή να προτείνετε στους μαθητές σας να ενισχύσουν την γνώση τους. Μπορείτε επίσης να δημιουργήσετε το δικό σας κανάλι με βίντεο και να τα μοιραστείτε με τους μαθητές σας: θα βρουν το περιεχόμενό σας στην αγαπημένη τους πλατφόρμα.
- **Ξεκινήστε εκπαιδευτικές δοκιμασίες:** οι δοκιμασίες είναι πολύ δημοφιλείς και viral στο TikTok, ειδικά ανάμεσα στους εφήβους, για να εμπλέκουν ενεργά τους χρήστες. Οπότε, γιατί να μην δημιουργήσετε μία δοκιμασία με τους μαθητές σας, ζητώντας τους να δημιουργήσουν ένα βίντεο που συμβαδίζει με τους στόχους του μαθήματός σας;
- **Αφήγηση και δημιουργικότητα μέσω TikTok:** όπως ειπώθηκε για το Instagram, ώντας ένα μέσο κοινωνικής δικτύωσης που επικεντρώνεται στο βίντεο, μπορεί να είναι ενδιαφέρον να αφήσετε τους μαθητές σας να αναπτύξουν τις ικανότητές τους στην δημιουργία ιστοριών ή να καλλιεργήσετε την δημιουργικότητά τους στην έκφραση του εαυτού τους μέσω βίντεο.

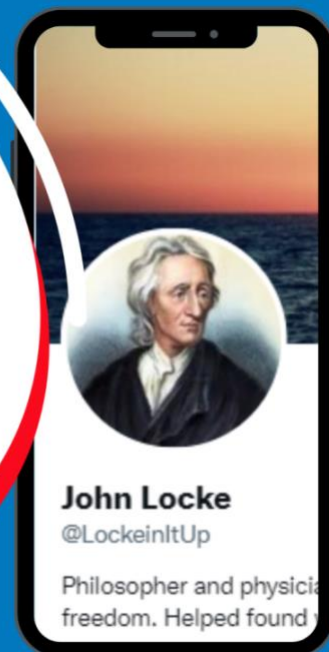

ΜΑΡΤΥΡΙΕΣ ΑΠΟ ΕΜΠΕΙΡΙΕΣ ΜΕ ΤΑ ΜΕΣΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΔΙΚΤΥΩΣΗΣ ΣΤΗΝ ΤΑΞΗ

Σε περίπτωση που είσαστε συνεργάτες ή δουλεύετε σε προγράμματα Erasmus Plus, ή σε οποιαδήποτε άλλα προγράμματα, μπορείτε να δημιουργήσετε **διαφορετικούς λογαριασμούς στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης για να προωθήσετε τα προγράμματά σας**. Μπορείτε να δημιουργήσετε ένα **κανάλι στο Youtube** για παράδειγμα, ή μια **σελίδα στο Facebook**. Όλα αυτά τα εργαλεία θα σας βοηθήσουν να κινήσετε το ενδιαφέρον των μαθητών σας και των εμπλεκόμενων φορέων. Εδώ μπορείτε να δείτε το παράδειγμα ενός καναλιού που δημιουργήθηκε στα πλαίσια του προγράμματος Erasmus Plus "Ενισχύοντας την πράσινη εκπαίδευση στο σχολείο", με πολλές συνεντεύξεις μαθητών και εκπαιδευτικά βίντεο σχετικά με την περιβαλλοντική εκπαίδευση.

Ο Μάικλ Μίλτον δίδασκε τους φιλοσόφους του Διαφωτισμού και πρότεινε στους μαθητές του να δουλέψουν σε ομάδες και να **δημιουργήσουν στο Twitter ψεύτικους λογαριασμούς του Βολταίρου, του Βαρόνου του Μοντεσκιέ, του Τζον Λοκ, της Μαίρη Γουόλστονκραφτ, του Ζαν Ζακ Ρουσσώ**. Οι μαθητές έπρεπε να σχολιάσουν τρέχοντα ιστορικά γεγονότα εφαρμόζοντας τις ιδέες του διαφωτισμού. Το πείραμα ήταν συναρπαστικό αφού δεν αφορούσε μόνο την μελέτη μίας ιστορικής περιόδου, αλλά και την ανάπτυξη κριτικής σκέψης.

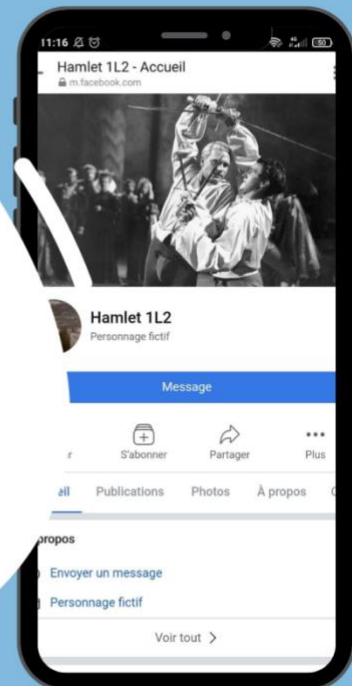
"The Enlightenment meets Twitter: using Social Media in the social studies classroom"
(Krutka, Daniel, 2013)

Το παράδειγμα του @GéoDéclic: είναι μία δοκιμασία στο Twitter που γίνεται ανάμεσα σε εγγεγραμμένες τάξεις που ανταλλάσσουν το κοντινό τους περιβάλλον με φωτογραφίες για να αναλυθεί και να σχολιαστεί από άλλες τάξεις. Αυτό σχετίζεται με τη γεωγραφική ικανότητα της κατοικίας σε ένα χώρο και επιτρέπει στους μαθητές να χρησιμοποιούν και να αποκτούν νέες ικανότητες κατά τη διάρκεια της δοκιμασίας. Η ανταλλαγή tweet μεταξύ των τάξεων οδηγεί σε νέους άξονες σκέψης και σε μία αναζήτηση για γνώση για το δικό τους κοντινό περιβάλλον. (CLEMI & Académie de Paris, 2021)

Στο πλαίσιο ενός μαθήματος λογοτεχνίας, αν μελετάτε ένα συγκεκριμένο έργο, μπορείτε να ζητήσετε από τους μαθητές σας να δημιουργήσουν λογαριασμούς για τους φανταστικούς χαρακτήρες του βιβλίου και να τους κάνουν να αλληλεπιδρούν μεταξύ τους σε σχέση με το έργο. Για παράδειγμα, η Ντελφίν, μία καθηγήτρια Αγγλικών λυκείου, έκανε το πείραμα με την τάξη της αφού μελέτησαν τον Άμλετ. **Οι μαθητές της δημιούργησαν σελίδες των χαρακτήρων στο Facebook (Φάντασμα, Άμλετ, Οράτιος)** και τους έκαναν να αλληλεπιδρούν μεταξύ τους με βάση το σενάριο του θεατρικού έργου (Lachise S, 2016).

7. Η ασφαλής χρήση των μέσων κοινωνικής δικτύωσης και τα δικαιώματα της ψηφιακής ιθαγένειας του πολίτη

Αυτό το κομμάτι εισάγει την έννοια της ψηφιακής ιθαγένειας του πολίτη και το ποια δικαιώματα πηγάζουν από αυτή την ιδιότητα. Επίσης εξηγεί τις πιθανές παγίδες των μέσων κοινωνικής δικτύωσης και το τι πρέπει να κάνουμε για να τις αποφύγουμε ή να τις αντιμετωπίσουμε.

Η ψηφιακή ιθαγένεια του πολίτη και τα δικαιώματά της

1) Ψηφιακή ιθαγένεια του πολίτη: ένας ορισμός

Η ψηφιακή ιθαγένεια του πολίτη αναφέρεται στην υπεύθυνη χρήση της τεχνολογίας από οποιονδήποτε χρησιμοποιεί υπολογιστές, το Διαδίκτυο, και ψηφιακές συσκευές για να ασχοληθεί με την κοινωνία σε οποιοδήποτε επίπεδο. Αποτελείται από "τις νόρμες της δέουσας, υπεύθυνης συμπεριφοράς που σχετίζεται με την χρήση της τεχνολογίας" (Ribble & Bailey, 2007).

Η ψηφιακή ιθαγένεια του πολίτη περιλαμβάνει τις εξής έννοιες: τον σεβασμό προς τους άλλους χρήστες, την γνώση του πως λειτουργεί το Διαδίκτυο και κατ'επέκταση τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, την κατανόηση των δεδομένων του χρήστη, ή ένα στοιχειώδες επίπεδο ψηφιακής αγωγής. Επιπλέον, οι ψηφιακοί πολίτες πρέπει να κατανοούν πώς τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης μπορούν να υποστηρίξουν την επικοινωνία, την δημιουργικότητα, και την καινοτομία. Ωστόσο, πρέπει επίσης να γνωρίζουν τους περιορισμούς και τους κινδύνους τους.

Οι χρήστες μέσων κοινωνικής δικτύωσης πρέπει να υιοθετούν μία κριτική προσέγγιση των πληροφοριών και των δεδομένων που είναι διαθέσιμα σε αυτές τις ψηφιακές πλατφόρμες και να γνωρίζουν τις νομικές και ηθικές αρχές της ασχολίας με τεχνολογίες.

Όλες αυτές οι δεξιότητες που οι ψηφιακοί πολίτες πρέπει να έχουν, έχουν ονομαστεί ψηφιακές ικανότητες. Είναι ωφέλιμες στη δημιουργία μιας γεμάτης αυτοπεποίθηση, κριτικής και υπεύθυνης χρήσης των μέσων κοινωνικής δικτύωσης.

Αν επιθυμείτε περισσότερες πληροφορίες πάνω σε αυτό το θέμα, μπορείτε να ακολουθήσετε αυτόν τον σύνδεσμο του Συμβουλίου της Ευρώπης:

<https://www.coe.int/en/web/digital-citizenship-education>

Οι καθηγητές πρέπει να κατανοήσουν και να διδάξουν σχετικά με την ψηφιακή ιθαγένεια του πολίτη όταν χρησιμοποιούν ψηφιακά εργαλεία με τους μαθητές τους. Κατά μία έννοια, φέρνουν τους μαθητές τους στον ψηφιακό κόσμο, ο οποίος έχει συγκεκριμένους δικούς του κανόνες, δικαιώματα και υποχρεώσεις. Με άλλα λόγια, αν το σχολείο συνδέεται στο διαδίκτυο, οι καθηγητές και οι μαθητές πρέπει να γνωρίζουν τους κανόνες αυτού του νέου μαθησιακού περιβάλλοντος, όπως ακριβώς κάποιος θα ακολουθούσε τους κανόνες του σχολείου αναφορικά με τα δικαιώματα, τις υποχρεώσεις, και την ασφάλεια.

2) Τα δικαιώματα των χρηστών των μέσων κοινωνικής δικτύωσης

Πριν την χρήση των μέσων κοινωνικής δικτύωσης, θα πρέπει να εξοικιωθείτε με τα δικαιώματά σας εφόσον αυτό μπορεί να σας βοηθήσει να καταλάβετε καλύτερα την λειτουργικότητά τους και να είσαστε προσεκτικοί με τους κινδύνους που μπορεί να συνεπάγονται.

Σήμερα, αρκετά ιδρύματα και αρχές εργάζονται σκληρά για να βελτιώσουν την δική μας χρήση του Διαδικτύου και των μέσων κοινωνικής δικτύωσης και να ελέγξουν τι μπορεί να συμβεί ή να δημοσιευτεί. Ωστόσο, έχουμε δικαιώματα που πρέπει να σκεφτούμε και να λάβουμε υπόψη μας. Οι σημερινοί νόμοι απαγορεύουν κάθε διαδικτυακή διάκριση. Το δικαίωμα στην προστασία των προσωπικών δεδομένων είναι ένα θεμελιώδες δικαίωμα που κατοχυρώνεται στον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (άρθρο 8). Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο υιοθέτησε τον Γενικό Κανονισμό για την Προστασία Δεδομένων (ΓΚΠΔ) το 2016 για να διασφαλίσει καλύτερη νομοθεσία και να προστατεύσει τα προσωπικά δεδομένα.

Ωστόσο, ως χρήστες των μέσων κοινωνικής δικτύωσης έχουμε επίσης και υποχρεώσεις. Πρέπει να σεβόμαστε τους άλλους. Η ανωνυμία δεν συνεπάγεται ότι κάνουμε και λέμε ότι θέλουμε χωρίς να περιμένουμε επιπτώσεις. Πράγματι, ο σεβασμός για τα ανθρώπινα δικαιώματα είναι το θεμέλιο μίας υπεύθυνης και εποικοδομητικής στάσης.

Ένα άλλο δικαίωμα που αναπτύσσεται στο Διαδίκτυο στις μέρες μας είναι η πνευματική ιδιοκτησία. Πολλοί άνθρωποι μπορούν να μοιραστούν την δουλειά τους στα μέσα

κοινωνικής δικτύωσης για να την διαδώσουν καλύτερα και να αγγίξουν περισσότερους ανθρώπους. Ωστόσο, θα έχουν τα δικαιώματα επάνω στα έργα τους τα οποία τους επιτρέπουν να ελέγχουν την χρήση της δουλειάς τους από τους άλλους.

Πιθανές παγίδες

1) Ψευδείς ειδήσεις, παραπληροφόρηση, και θεωρίες συνωμοσίας

Είναι αναγκαίο να γίνεται διάκριση ανάμεσα στις ψευδείς ειδήσεις και την παραπληροφόρηση. Οι ψευδείς ειδήσεις είναι ένα δημοσίευμα ηθελημένα ψευδών πληροφοριών που έχει δημιουργηθεί για να χειραγωγήσει, ενώ η παραπληροφόρηση είναι ένα κακής ποιότητας ή ανακριβές δημοσίευμα πληροφοριών.

Από την ψηφιακή επανάσταση και την άνοδο των μέσων κοινωνικής δικτύωσης και έκτοτε, έχουμε πρόσβαση σε έναν κατακλυσμό πληροφοριών. Επομένως, η αποτίμηση της αξιοπιστίας κάθε πληροφορίας είναι μία αναγκαία δεξιότητα για τους ψηφιακούς πολίτες. Μία άλλη παγίδα των μέσων κοινωνικής δικτύωσης που μπορεί να προκύψει από τις ψευδείς ειδήσεις είναι η συνωμοσία.

Ο Rudy Reichstadt, διαχειριστής της ιστοσελίδας "Παρατηρητήριο Συνωμοσίας (Conspiracy Watch)", όρισε την συνωμοσία ως "η στάση που αποτελείται από την καταχρηστική αμφισβήτηση της κοινά αποδεκτής εξήγησης ορισμένων κοινωνικών φαινομένων ή σημαντικών γεγονότων υπέρ του εναλλακτικού επεξηγηματικού αφηγήματος που αξιώνει την ύπαρξη μίας συνωμοσίας και καταδικάζει τα άτομα ή τις ομάδες που θα είχαν πάρει μέρος σε αυτή." Μία συνωμοσία απελευθερώνει τον εαυτό της από τους βασικούς κανόνες της επιστημονικής συλλογιστικής και της μεθοδικής αμφιβολίας, αλλά χωρίς καμία απόδειξη.

2) Διαδικτυακός εκφοβισμός, διάκριση, και ρητορική μίσους

Σύμφωνα με τη UNICEF, "ο διαδικτυακός εκφοβισμός είναι ο εκφοβισμός που χρησιμοποιεί ψηφιακές τεχνολογίες. Μπορεί να λάβει χώρα στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, σε πλατφόρμες ανταλλαγής μηνυμάτων, σε πλατφόρμες παιχνιδιών, και σε κινητά τηλέφωνα. Είναι επαναλαμβανόμενη συμπεριφορά, που στοχεύει στον εκφοβισμό, την πρόκληση θυμού ή ντροπής σε αυτούς που στοχοποιούνται."

Διαδικτυακός εκφοβισμός μπορεί να είναι οι προσβολές, ο εκφοβισμός, το πείραγμα, οι διαδικτυακές απειλές, η διάδοση φημών, η υποκλοπή λογαριασμών, ο σφετερισμός μίας ψηφιακής ταυτότητας, ή η δημοσιοποίηση φωτογραφιών ή βίντεο κάποιου άλλου σε άσχημη κατάσταση.

Εκτός από τον διαδικτυακό εκφοβισμό, η ρητορική μίσους χρησιμοποιείται συχνά στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης. Μπορεί να πάρει πολλές μορφές έκφρασης οι οποίες μπορούν να οδηγήσουν σε ή να προωθήσουν μίσος, βία, και, διάκριση έναντι άλλων ψηφιακών χρηστών. Γι'αυτό πολλά δημόσια και ιδιωτικά ιδρύματα, όπως τα μέσα μαζικής ενημέρωσης και η βιομηχανία του Διαδικτύου, υιοθετούν κώδικες συμπεριφοράς για να επιβάλλουν κυρώσεις ή να αποφύγουν τέτοιες συμπεριφορές.

Ο διαδικτυακός εκφοβισμός, η διάκριση και η ρητορική μίσους είναι μερικές μορφές απολίπιστης διαδικτυακής συμπεριφοράς. Οι εκπαιδευτικοί μπορούν να βρουν στο διαδίκτυο πολύ ενδιαφέροντα πρακτικά σεμινάρια. Για να μάθετε περισσότερα για πρακτικές δραστηριότητες που μπορείτε να διεξάγετε με εφήβους σχετικά με την θετική διαδικτυακή συμπεριφορά, μην διστάσετε να συμβουλευτείτε τους πόρους του προγράμματος ICUD (<http://digitaldiscrimination.eu/pack/>), που είναι διαθέσιμο στα Αγγλικά, τα Καταλανικά, τα Γαλλικά, τα Ιταλικά, τα Ισπανικά και τα Ρουμάνικα.

3) Αλγόριθμοι

Τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης χρησιμοποιούν αλγορίθμους που αναλύουν τι βλέπετε και ποιους ακολουθείτε για να προτείνουν περιεχόμενο που σας ταιριάζει καλύτερα. Κατά συνέπεια, μπορούμε να παγιδευτούμε σε μία οπτική ανάλογα με το τι έχουμε συνηθίσει να καταναλώνουμε στο Διαδίκτυο. Αυτός ο μηχανισμός μπορεί επομένως να σε παγιδεύσει σε μία φούσκα ομοϊδεατών.

4) Τίποτα δεν διαγράφεται πραγματικά

Οτιδήποτε δημοσιεύουμε είναι εκεί για πάντα. Αφήνουμε ίχνη για το τι κάνουμε όλη την ώρα. Γι'αυτό πρέπει να σκεφτόμαστε τι θέλουμε να δείχνουμε στους άλλους και να διατηρούμε την ιδιωτικότητά μας.

5) Βίαιο περιεχόμενο

Δεν θέλουμε να δούμε κάποιο περιεχόμενο που εμφανίζεται παρά τη θέλησή μας, είτε κατά λάθος είτε επίτηδες. Τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης μπορούν να εκθέσουν τους χρήστες τους σε βίαιες, σεξουαλικές, και απεχθείς εικόνες χωρίς εκείνοι να διαθέτουν εργαλεία για να αποκωδικοποιήσουν, να καταλάβουν και να προστατεύσουν τους εαυτούς τους. Μπορεί να τους συγκλονίσουν, να παραμείνουν χαραγμένες στο μυαλό τους, και να τους διδάξουν εσφαλμένες αντιλήψεις (Συμβούλιο της Ευρώπης, 2022).

Τι μπορούμε να κάνουμε για να αποφεύγουμε τις παγίδες των μέσων κοινωνικής δικτύωσης και να τα χρησιμοποιούμε με ασφάλεια

- **Έλεγχτε τα δικαιώματά σας** σε ένα επικυρωμένο ιστότοπο (όπως στον Ιστότοπο της Επιτροπής της ΕΕ εδώ: https://ec.europa.eu/info/law/law-topic/data-protection_en).
- Σκεφτείτε **την δική σας χρήση των μέσων κοινωνικής δικτύωσης**: πόση ώρα τα χρησιμοποιείτε, που και πότε τα χρησιμοποιείτε.
- **Επαληθεύστε τις πηγές** για να αποφύγετε ψευδείς ειδήσεις, και θυμηθείτε ότι αν κάτι είναι δωρεάν, εσείς είστε το προϊόν.
- Προσέξτε **σε ποιόν στέλνετε περιεχόμενο** ή σε ποιόν μιλάτε σε μία συνομιλία ή διαδικτυακή κάμερα.
- Να είστε ευγενικοί όταν λέτε κάτι, **μην δημοσιεύετε κάτι που θα μπορούσε να βλάψει** ή να συγκλονίσει τους ανθρώπους. Να είστε προσεκτικοί με περιεχόμενο που προορίζεται να είναι χιουμοριστικό το οποίο θα μπορούσε να θεωρηθεί προκατειλημμένο ή απεχθές!
- **Ζητήστε την συγκατάθεση** κάποιου όταν δημοσιεύετε μία φωτογραφία που εκείνοι τράβηξαν ή στην οποία απεικονίζονται.
- **Μην ανοίγετε συνδέσμους που έχουν σταλεί από άγνωστους** ή ύποπτους ανθρώπους (ιοί υπολογιστών ή ιστότοποι ηλεκτρονικού "ψαρέματος").
- Χρησιμοποιήστε ένα ψευδώνυμο για να **προστατεύσετε την ταυτότητα** και την ιδιωτική ζωή σας, και χρησιμοποιήστε έναν ισχυρό κωδικό πρόσβασης.
- **Ελέγξτε τις ρυθμίσεις απορρήτου και ασφάλειας** στα μέσα κοινωνικής δικτύωσής σας.
- Σε περίπτωση απειλής ή διαδικτυακού εκφοβισμού, **προσπαθήστε να μιλήσετε σε ένα αξιόπιστο πρόσωπο** ή απευθυνθείτε στην εθνική σας γραμμή βοήθειας (CLEMI, 2017).

Είναι κρίσιμο να θυμάστε ότι κάθε άτομο, μόλις χρησιμοποιήσει τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, γίνεται ένας ψηφιακός πολίτης με δικαιώματα και υποχρεώσεις. Οι κανονισμοί ήδη υπάρχουν για να ξεπεραστούν όλοι οι κίνδυνοι που τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης θα μπορούσαν να προκαλέσουν. Εντούτοις, ακόμα και με αυτούς τους κανονισμούς, πρέπει να είστε προσεκτικοί σχετικά με το τι δημοσιεύετε και κάνετε στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης.

8. Επίλογος

Τώρα που εξοικειωθήκατε με την έννοια των μέσων κοινωνικής δικτύωσης, την ιστορία τους, και τη χρήση τους, μπορείτε να αρχίσετε να προσπαθείτε να τα ενσωματώσετε στην τάξη σας! Θα μπορέσετε να αυξήσετε την εμπλοκή των μαθητών σας, τα κίνητρα, την ένταξη, την ικανότητά τους να συνεργάζονται. Επιπλέον, οι μαθητές σας θα αναπτύξουν ψηφιακές δεξιότητες, είτε επιλέξουν να καταναλώσουν είτε να δημιουργήσουν περιεχόμενο. Είναι αναγκαίο να γνωρίζετε την θετική επίδραση των μέσων κοινωνικής δικτύωσης αφού είναι μία εξαιρετική ευκαιρία μάθησης. Ωστόσο, πρέπει επίσης να έχετε επίγνωση των κινδύνων και να μάθετε πως να τους αποφεύγετε.

Θυμηθείτε, το να μάθετε πως να χρησιμοποιείτε ένα ή δύο μέσα κοινωνικής δικτύωσης είναι πιο ουσιαστικό από το να μάθετε επιφανειακά όλες τις πλατφόρμες. Επομένως, διαλέξτε τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης που ταιριάζουν καλύτερα στις ιδέες και τους μαθησιακούς στόχους σας.

Αυτός ο οδηγός είναι μόνο μία εισαγωγή στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης και την χρήση τους για εκπαιδευτικούς σκοπούς, αλλά θα βρείτε πιο λεπτομερές περιεχόμενο και εργαλεία που θα σας βοηθήσουν να πάτε παρακάτω και να εμβαθύνετε τις γνώσεις σας. Μπορείτε να βρείτε περισσότερες πηγές στην ιστοσελίδα μας <https://www.subscribed-project.eu/>.

Θα αναπτύξουμε άλλα εργαλεία όπως παιδαγωγικές ακολουθίες για να σας εφοδιάσουμε με πιο χειροπιαστά υλικά· μία πλατφόρμα ηλεκτρονικής μάθησης που σας επιτρέπει να μάθετε πώς να δημιουργείτε το δικό σας περιεχόμενο στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης· έναν οδηγό εφαρμογής για να σας υποστηρίξει στην στοχοθεσία της ενσωμάτωσης των μέσων κοινωνικής δικτύωσης στην τάξη σας· και πηγές ασφαλείας για να σας βοηθήσουν να καταλάβετε καλύτερα τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης αναφορικά με την ασφάλεια και την προστασία των δεδομένων.

9. Πηγές

Unit 3

- Boyd, D. m., & Ellison, N. B. (2007). Social network sites: Definition, history, and scholarship. *Journal of Computer-Mediated Communication: JCMC*, 13(1), 210–230. <https://doi.org/10.1111/j.1083-6101.2007.00393.x>
- Ellison, N. B., & Boyd, D. M. (2013). *Sociality Through Social Network Sites* (W. H. Dutton, Ed.). Oxford University Press.
- Kakkar, G. (2018, September 12). What are the different types of social media? *Digital Vidya*. <https://www.digitalvidya.com/blog/types-of-social-media/>
- Manning, J. (2014). Social media, definition and classes of. In K. Harvey (Ed.), *Encyclopedia of social media and politics* (pp. 1158–1162). Sage.
- The 7 different types of social media. (2018, March 21). *Biteable*. <https://biteable.com/blog/the-7-different-types-of-social-media/>

Unit 4

- Abe, P., & Jordan, N. A. (2013). Integrating social media into the classroom curriculum. *About Campus*, 18(1), 16–20. <https://doi.org/10.1002/abc.21107>
- Dyson, B., Vickers, K., Turtle, J., Cowan, S., & Tassone, A. (2015). Evaluating the use of Facebook to increase student engagement and understanding in lecture-based classes. *Higher Education*, 69(2), 303–313. <https://doi.org/10.1007/s10734-014-9776-3>
- Giurgiu, L. (2017). Microlearning an evolving elearning trend. *Scientific Bulletin*, 22(1), 18–23. <https://doi.org/10.1515/bsaft-2017-0003>
- Hootsuite Inc. (n.d.). Digital 2022 report finds social media users now equivalent to 58 percent of the world's total population. *Digital 2022 Report Finds Social Media Users Now Equivalent to 58 Percent of the World's Total Population*. Retrieved June 20, 2022, from <https://www.hootsuite.com/newsroom/press-releases/digital-2022-report>
- Krutka, D. G., & Milton, M. K. (2013). The enlightenment meets Twitter: Using social media in the social studies classroom. *Ohio Social Studies Review*, 50(2), 22–29. <https://digital.library.unt.edu/ark:/67531/metadc993402/>

- Stojanović, D., Bogdanović, Z., Despotović-Zrakić, M., Naumović, T., & Radenković, M. (2019). An approach to using Instagram in secondary education. In The 14th International Conference on Virtual Learning ICVL 2019 (p. 586). Editura Universităţii din Bucureşti.
- Su, Y.-S., & Lai, C.-F. (2021). Applying educational data mining to explore viewing behaviors and performance with flipped classrooms on the social media platform Facebook. *Frontiers in Psychology*, 12, 653018.
<https://doi.org/10.3389/fpsyg.2021.653018>

Unit 5

- Antaya, F. (2017, March 1). *Les médias sociaux à l'école : un atout pour l'éducation*. École branchée; L'École branchée. <https://ecolebranchee.com/medias-sociaux-a-lecole-atout-leducation/>
- Arnaud, M. (2012). Apprendre par les réseaux sociaux, qu'est-ce qui change ? *Études de communication*, 38, 101–115. <https://doi.org/10.4000/edc.3402>
- Beaudin-Lecours, A., Delisle, I., Desrochers, M. J., Germain, G., Giroux, P., Lachapelle-Bégin, L., Martel, C., & Trussart, J. L. (2012). *Guide de l'utilisation pédagogique des médias sociaux*.
- *Being young in Europe today - digital world*. (n.d.). Europa.Eu. Retrieved June 20, 2022, from https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Being_young_in_Europe_today_-_digital_world
- Capelle, C., & Rouissi, S. (2018). *Représentations et stratégies de jeunes enseignants face aux réseaux sociaux numériques*. Cairn.
- Coutant, A., & Stenger, T. (2009). *Les configurations sociotechniques sur Le web et leurs usages : Le cas des réseaux sociaux numériques*. Archive ouverte HAL.
- *Creating Inclusive learning video*. (2020, February 11). Learning and Teaching Hub. <https://www.learningandteachinghub.com/blog/toolbox/creating-inclusive-learning-video/?portfolioCats=200>
- Damani, K. (2013). Enseigner avec Les reseaux sociaux : UN besoin d'être Aime. Archive ouverte HAL.
- Deliyanni, E., & Dimitrakopoulou, D. (2013). L'application de nouveaux me-dias en classe.

- Filliettaz, F., & Gregori, M. (2011). Un enjeu pour l'enseignement - Comprendre les réseaux sociaux numériques. Direction des systèmes d'information et service écoles-médias.
- Giroux, P. (2011). 10 façons d'utiliser les réseaux sociaux efficacement dans les écoles. PédagoTIC.
- Legavre, A., & Proboeuf, P. (2020). Le rôle des réseaux sociaux en ligne dans Les choix scolaires alternatifs - Lien social et politiques. Érudit.
- Miller, A. (2020). 6 activités de classe inspirées des réseaux sociaux.
- People. (2015, April 19). Osons les réseaux sociaux à l'école ! La Libre.be.
<https://www.lalibre.be/debats/opinions/2015/04/19/osons-les-reseaux-sociaux-a-lecole-7QVQPQNGC5HFXEL7CPEMBMR7Q/>
- Pinte, J. P. (2010). Vers des réseaux sociaux d'apprentissage en éducation. Cairn.
- Sarré, C. (2012). Apport de l'analyse des réseaux sociaux à l'étude des communautés. . . . OpenEdition Journals.
- Tardif, S. (2019). Les réseaux sociaux et le décrochage scolaire chez les garçons.

Unit 6

- Abdeen, F., & Albiladi, H. (2021a). Toward an Understanding of Social Media Use in English Teaching and Learning: English Language beyond Traditional Classrooms. *Journal of Education and Practice*, 12(35), 30–40.
- Alrubail, R. (2016, February 16). *How to use social media to strengthen student writing*. Edutopia; George Lucas Educational Foundation.
<https://www.edutopia.org/discussion/how-use-social-media-strengthen-student-writing>
- Batubara, I. H., Nur, K., Lubis, A. T., & Arianto, N. (2021). The effectiveness of learning using social media during the Covid 19 pandemic in higher education. *Budapest International Research and Critics Institute (BIRCI-Journal): Humanities and Social Sciences*, 4(2), 2177–2183. <https://doi.org/10.33258/birci.v4i2.1908>
- Casa-Todd, J. (2019, April 5). *Using a social media account with your class*. Edutopia; George Lucas Educational Foundation. <https://www.edutopia.org/article/using-social-media-account-your-class>
- Dixon, B. J. (2012). *Social media for school leaders: A comprehensive guide to getting the most out of Facebook, Twitter, and other essential web tools*.

- Garrett, H. (n.d.). *Recommendations for using Social Media in the Classroom*. Itconnect.Uw.Edu. Retrieved June 20, 2022, from <https://itconnect.uw.edu/wp-content/uploads/2016/09/Social-Media-Recommendations-Revised.pdf>
- Lynch, M. (2017, October 11). *22 ways to use social media in your classroom*. The Edvocate. <https://www.theedadvocate.org/22-ways-use-social-media-classroom/>
- Ma, N. A. (2013). *Integrating Social Media into the Classroom Curriculum Paige Abe*.
- Morrison, D. (2014). *How - to Use Social Media Platforms to Create Meaningful Learning Assignments*.
- Poore, M. (2015). *Using social media in the classroom: A best practice guide* (2nd ed.). SAGE Publications. <https://books.google.at/books?id=VMmlCwAAQBAJ>
- Stojanović, D., Bogdanović, Z., Despotović-Zrakić, M., Naumović, T., & Radenković, M. (2019). An approach to using Instagram in secondary education. In *The 14th International Conference on Virtual Learning ICVL 2019* (p. 586). Editura Universităţii din Bucureşti.
- Su, Y.-S., & Lai, C.-F. (2021). Applying educational data mining to explore viewing behaviors and performance with flipped classrooms on the social media platform Facebook. *Frontiers in Psychology*, 12, 653018. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2021.653018>
- (N.d.). Researchgate.Net. Retrieved June 20, 2022, from https://www.researchgate.net/publication/260165119_The_Enlightenment_meets_Twitter_Using_social_media_in_the_social_studies_classroom

Unit 7

- Au numérique éducatif, D. A. (2022). *Construire un projet avec les réseaux sociaux – Délégation académique au numérique éducatif*. <https://www.dane.ac-versailles.fr/s-inspirer-temoigner/construire-un-projet-avec-les-reseaux-sociaux>
- corporate-body. EAC:Directorate-General for Education, Youth, Sport, & Culture. (2019). *Key competences for lifelong learning*. Publications Office of the European Union.
- *Cyberbullying: What is it and how to stop it*. (n.d.). Unicef.Org. Retrieved June 20, 2022, from <https://www.unicef.org/end-violence/how-to-stop-cyberbullying>

- *Hate speech and violence*. (n.d.). European Commission against Racism and Intolerance (ECRI). Retrieved June 20, 2022, from <https://www.coe.int/en/web/european-commission-against-racism-and-intolerance/hate-speech-and-violence>
- *Qu'est-ce que le conspirationnisme ?* (2007, November 29). Conspiracy Watch | L'Observatoire du conspirationnisme. https://www.conspiracywatch.info/qu-est-ce-que-le-conspirationnisme_a317.html
- Ribble, M., Ribble, M., & Bailey, G. (2007). *Digital Citizenship in Schools. Digital Citizenship in Schools: Nine Elements All Students Should Know*.
- Schulten, K. (2015). *Skills and strategies | fake news vs. Real news: Determining the reliability of sources*. Renevanmaarsseveen.Nl. https://www.renevanmaarsseveen.nl/wp-content/uploads/overig5/Skills%20and%20Strategies%20%20Fake_vs_Real_NYT.pdf
- *Utiliser les réseaux sociaux en classe*. (n.d.). Ac-grenoble.fr. Retrieved June 20, 2022, from <https://dane.web.ac-grenoble.fr/article/utiliser-les-reseaux-sociaux-en-classe>
- *XxDigital citizenship and digital citizenship education*. (n.d.). Digital Citizenship Education (DCE). Retrieved June 20, 2022, from <https://www.coe.int/en/web/digital-citizenship-education>
- (N.d.-a). Clemi.Fr. Retrieved June 20, 2022, from https://www.cleml.fr/fileadmin/user_upload/espace_familles/guide_emi_la_famille_tout_ecran.pdf
- (N.d.-b). Educadroit.Fr. Retrieved June 20, 2022, from <https://educadroit.fr/sites/default/files/Manuel-Education-au-Droit-2020-chap11.pdf>

IMAGE

- Cover Picture by [Karsten Winegeart](#) on [Unsplash](#)
- Icons by [Freepik](#), [Wanicon](#), [Surang](#), and [Eucalyp](#) from flaticon.com

subscribed

Με τη χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι απόψεις και οι γνώμες που διατυπώνονται εκφράζουν αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών και δεν αντιπροσωπεύουν κατ'ανάγκη τις απόψεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Εκτελεστικού Οργανισμού Εκπαίδευσης και Πολιτισμού (ΕΑΧΕΑ). Η Ευρωπαϊκή Ένωση και ο ΕΑΧΕΑ δεν μπορούν να θεωρηθούν υπεύθυνοι για τις εκφραζόμενες απόψεις.

Κωδικός έργου: 1-FR01-KA220-SCH-00027771

Αυτό το έργο χορηγείται με άδεια Creative Commons Αναφορά Δημιουργού - Μη Εμπορική Χρήση - Παρόμοια Διανομή 4.0 Διεθνές (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/>).

Μάθετε περισσότερα για το Subscribed στο:
<https://www.subscribed-project.eu/>

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης